СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXII П'ЯТНИЦЯ, 2 ГРУДНЯ 2005 РОКУ ЧИСЛО 48 VOL. CXII FRIDAY, DECEMBER 2, 2005 No. 48

Вшанували пам'ять жертв Голодомору

КИЇВ. – Загальнонаціональною хвилиною мовчання і тисячами запалених свічок вшанували 26 листопада в Україні пам'ять жертв Голодомору 1932-1933 років. Також в межах заходів до Дня пам'яті жертв голодоморів і політичних репресій провідники України на чолі з Президентом В. Ющенком, прем'єр-міністром Ю. Єхануровим і головою Верховної Ради В. Литвином заснували „Калиновий гай". В ньому буде посаджено понад 10 тисяч кущів калини, які символізуватимуть жертви Голодомору.

За оцінками істориків, внаслідок влаштованого сталінським режимом голодомору українського селянства у 1930-их роках загинуло від 7 до 10 мільйонів людей.

Президент Ющенко закликав міжнародну спільноту визнати Голодомор 1932-1933 років геноцидом проти українського народу. „Всі повинні знати правду про цю трагедію", – сказав він, виступаючи біля Михайлівського собору в Києві після участи в Панахиді. Президент зазначив, що явище Голодомору „безумовно має політичний вимір", наголосивши, що „комуністична система досі не розкаялася в тому, що вчинила... А нерозкаяний гріх стає причиною подальших нещасть. За вбивство однієї людини несе відповідальність убивця, а за знищення мільйонів життів не поніс відповідальности ніхто", – наголосив Президент. Говорячи про історичний вимір трагедії, В. Ющенко зазначив, що її вивченням мають займатися спеціяльні дослідницькі інституції. „Перед судом історії має бути оскаржено хоча б ту державну систему, яка уможливила такі злочини", – сказав В. Ющенко і в зв'язку з цим оголосив, що в Києві постане „величний музей" пам'яті жертв цієї трагедії.

Президент висловив глибоку вдячність усім науковцям, журналістам, політичним в'язням, які розповідали світові про українську трагедію. В. Ющенко своїм указом від 22 листопада присвоїв звання Героя України з врученням ордена Держави поетові Василеві

(Закінчення на стор. 3)

Візита Била Клінтона до України

КИЇВ. – На запрошення Президента України Віктора Ющенка 27 листопада в Україні перебував з візитою колишній Президент США Бил Клінтон. Під час візити підписано між фундацією Б. Клінтона та урядом України Меморандум про порозуміння. Меморандум буде спрямований на підтримку фундацією екс-Президента США національної програми України щодо запобігання поширення ВІЛ/СНІДу в країні. Зокрема Україна отримає змогу купувати антиретровірусні ліки за цінами Фонду Клінтона, які є значно нижчими за ринкові.

Колишній Президент США Клінтон привітав реформи в Україні, розпочаті після Помаранчевої революції, але водночас закликав українців виявити терпіння. Б. Клінтон наголосив на тому, що розбудова динамічної, прогресивної, спрямованої уперед нації потребуватиме часу.

Крім того, 42-ий Президент США Бил Клінтон вважає, що Україна має величезний внутрішній ресурс, і за останній рік у країні покращився інвестиційний клімат, заявив він на спільній прес-конференції з Президентом України В. Ющенком 27 листопада ввечері в Києві. „Особлива історія – подія, що відбулася в Україні недавно – приватизація „Криворіжсталі". Ця історія в усіх на вустах в Америці, вона всіма обговорюється", – сказав Б. Клінтон. Сам той факт, що покупець „Криворіжсталі" Лакшмі Мітал - „це - людина, відома у світі як підприємець, що зробив дуже багато для того, щоб модернізувати сучасне виробництво сталі і зробити його більш ефективним", його компанії є провідними у виробництві і продажі сталі. „Я думаю, що це дуже важлива новина для всіх чужоземних вкладників, зокрема для американських", - сказав Б. Клінтон. Він також відзначив, що „дуже важливий процес, у якому відбувалася приватизація цього об'єкту. Він був відкритим і прозорим, це, я думаю, тільки залучить чужоземних, зокрема американських вкладників в Україну", - сказав він. Після спільної прес-конференції Б. Клінтон і В. Ющенко вирушили на Михайлівську площу, щоб покласти квіти до пам'ятного знаку жертвам Голодомору. Президент України розповів гостеві про традицію, яка нині зароджується в Україні – вшановувати пам'ять загиблих у Голодоморах та політичних репресіях запаленими свічками. В. Ющенко також з вдячністю згадав рішення про визнання Голодомору в Україні геноцидом проти українського народу, яке першим в світі прийняв у 1988 році Конгрес США

Патріярх Філарет: „На цій дорозі нас підтримує Господь"

„Свобода" у ч. 46, з 18 листопада повідомляла про однотижневу візиту Патріярха УПЦ Київського патріярхату Філарета до США, зустрічі з ним у парафії Св. Вознесіння в Кліфтоні, Ню-Джерзі, в НТШ, Українському Музеї та Українській католицькій церкві св. Юра, у Постійному представництві України при ООН та в Генеральному консульстві України в Ню-Йорку, а також 9 листопада в Головній канцелярії Українського Народного Союзу і редакції „Свободи", Сьогодні вміщуємо відповіді Патріярха Філарета на запитання редактора Петра Часта.

– Ваша Святість, скільки Вам довелося пережити в доленосну добу утворення незалежної Київської Української Православної Церкви – про це знає лише двоє осіб – Ви і Господь. Але й ми, газетярі, пильно спостерігали за подіями і за поведінкою в них різних церковних і політичних кіл, і бачили, як ті, хто вчора не вмів лоба перехрестити, звинувачували Вас у гріхах проти Церкви й кричали „Розпніть його!". Скажіть же – якби ті роки і ті обставини повернулися, Ви були б готові пережити все це ще раз? Що в цьому випадку керувало б Вами, яка ідея і яке почуття?

– І тоді, і тепер, і скільки ще мені Господь вділить літ, я служив, служу і служитиму Церкві Христовій та своєму народові. Хто там що говорив, я не дуже прислухався. Нехай собі говорять! Я знав, що правда і справедливість – на моєму боці, бо якщо Бог благословив Україну як

(Продовження на стор. 5)

Зліва: професор Духовної академії УПЦ КП Дмитро Степовик, президент УНСоюзу Стефан Качарай, Патріярх Філарет, скарбник УНСоюзу Рома Лісович – 9 листопада, під час візити Патріярха до Головної канцелярії УНСоюзу.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Вбито колишнього голову Львівської обласної ради

ЛЬВІВ. – 29 листопада був застрелений колишній голова обласної держадміністрації Степан Сенчук, якого також називають одним з впливових підприємців. Випадок виглядає як замовлене професійне убивство. С. Сенчука знайшли убитим недалеко від заправної станції у Брюховичах, біля Львова, 29 листопада о 9 годині ранку, де він призначив зустріч зі своїм адвокатом. Вбили його з автомата Калашникова, який злочинці кинули на місці подій. У прес-службі УМВС у Львівській області відмовилися прокоментувати цю подію, проте факт убивства у Брюховичах підтвердили. С. Сенчук належав до партії Народний союз „Наша Україна". Його називали людиною нинішнього львівського губернатора Петра Олійника. Він був одним зі спонзорів бльоку „Наша Україна" під час виборів Президента минулого року, однак у партії ніяких посад не займав. Корпорація „Еколан", де він був головою спостережної ради, має дуже розгалужене підприємництво у хлібопекарській галузі.

Світовий банк надав Україні позику 99.4 млн дол. США

КИЇВ. – Світовий банк надав позику в сумі 99.4 млн дол. США на підтримку модернізації системи соціяльної допомоги в Україні. Відповідну угоду підписали 28 листопада директор Світового банку для України, Білорусі та Молдови Пол Бермінгем і міністер праці та соціяльної політики України Іван Сахань. Проєкт розрахований на 3 роки і передбачає трансформування розрізненої системи соціяльної допомоги в єдину, функціонально впорядковану структуру. Впровадження комп'ютерної техніки, інформаційних систем, обміну інформацією в електронному вигляді між різними відомствами дозволить пришвидчити надання допомоги, підвищити якість надання послуг і ефективність виконання соціяльних програм. Впровадження проєкту співфінансуватиме Шведське агентство міжнародного розвитку (SIDA). Позика надається на стандартних умовах Світового банку: на 20 років з п'ятирічним пільговим періодом. Світовий банк вже надав Україні позик на 4.5 млрд. дол. для фінансування 34 проєктів.

Права людини в 2005 році в Україні поліпшились

КИЇВ. – Виступаючи 28 листопада на перших президентських слуханнях „Виклики, породжені свободою", голова правління Української Гельсінської спілки з прав людини Євген Захаров зазначив, що в цілому стан з правами людини в 2005 році в Україні поліпшився, але це поліпшення не є стійким. За його словами, не можна за 10 місяців викорінити корупцію, вивести економіку з тіні, змінити свідомість правоохоронців і державного апарату в цілому. Потрібна політична воля і постійні зусилля, спрямовані на покращення стану з правами людини. На думку Є. Захарова, після приходу Віктора Ющенка до влади адміністративний тиск держави помітно послабився, боротьба з бідністю стала одним з пріоритетів держави, порушень свободи слова стало значно менше. Сьогодні все ще зберігаються можливості для швидкого старту дієвих реформ у всіх сферах життя, але тільки за умови дотримання Конституції та принципів верховенства права, зокрема виконання усіх процедурних вимог.

Вбивство Г. Ґонгадзе розглядатиме Апеляційний суд

КИЇВ. – 27 листопада Верховний суд України визначив, що справу про вбивство Г. Ґонгадзе розглядатиме Апеляційний суд Києва. 25 листопада Генеральна прокуратура України подала дану кримінальну справу до Верховного суду для визначення підсудности. У пресслужбі Генпрокуратури зазначили, що йдеться про кримінальну справу за звинуваченням трьох осіб у скоєнні злочинів. Дану справу виділено з кримінальної справи про вбивство журналіста Г. Ґонгадзе. В іншій частині у кримінальній справі про вбивство журналіста триває досудове слідство. У цьому вбивстві звинувачуються троє колишніх працівників органів внутрішніх справ. Замовники злочину не встановлені. Георгій Ґонгадзе зник 16 вересня 2000 р. У листопаді того ж року у таращанському лісі під Києвом було виявлено обезголовлене тіло, яке, за висновками експертизи, визнано тілом Г. Ґонгадзе.

„Ґазпром": Україна саботує підписання документів

МОСКВА. – Російське підприємство „Ґазпром" 28 листопада запропонувало Україні в першочерговому порядку підписати контракт на транзит російського газу до Европи і платити за нього за европейськими ставками. „Будучи гарантом енергетичної безпеки европейських споживачів газу, „Ґазпром" готовий платити за транзит через Україну за европейськими ставками і пропонує українській стороні в першочерговому порядку підписати контракт на транзит російського газу до Европи"., – говориться в повідомленні „Ґазпрому". Росія і Україна дотепер не підписали протокол на 2006 рік до міжурядової угоди, в якому щорічно визначається ціна постачання російського газу до України і ставка тарифу на транзит газу в европейські країни. „Затягування українською стороною підписання протоколу і контрактів ставить під загрозу безперебійне забезпечення російським газом европейських споживачів у 2006 році", – наголошується в повідомленні компанії. Протягом останніх п'яти років ціна російського газу для України залишалася незмінною і становила 50 дол. за 1 тисячу кубометрів, при базовій ціні 80 дол. За цей же період часу ціни на газ на европейському ринку збільшилися майже удвічі. Ринкова ціна газу для України, розрахована за методою „net back" (ціна газу на „базовому" ринку збуту мінус витрати на транспортування) становить більш як 160 дол.

Р. Ахметов піде на вибори

КИЇВ. – Президент футбольного клубу „Шахтар" та один з найзаможніших українців Ринат Ахметов іде у політику, повідомив 28 листопада провідник Партії регіонів В. Янукович. „Р. Ахметов вступає до Партії регіонів і кандидує до Верховної Ради України", – заявив В. Янукович. Наразі невідомо, яке місце у партійному списку на виборах отримає Р. Ахметов, – однак уже тепер соціологічні опитування свідчать, що Партія регіонів матиме у складі нового парляменту одну з найбільших фракцій. Р. Ахметов досі не брав відкритої участи у політиці. Раніше цього року він був змушений на певний час виїхати за кордон – по тому, як українська міліція намагалася допитати його у зв'язку зі слідством щодо кримінальних подій початку 1990-их років. Народні депутати в Україні користуються імунітетом від кримінальних переслідувань.

Вищі навчальні заклади переходять на зовнішнє іспитування

КИЇВ. – Починаючи з наступного року вищі навчальні заклади України перейдуть на нову форму оцінювання знань випускників середніх шкіл – зовнішнє іспитування, повідомив 25 листопада віце-прем'єр-міністер України з гуманітарних питань В'ячеслав Кириленко. Спочатку зовнішнє іспитування введуть у вищих навчальних закладах двох областей і, швидше за все, це буде Хмельницька і Чернігівська області. Саме тут абітурієнти, які плянують поступати на навчання за рахунок держави, проходитимуть іспитування за рівнем знань, отриманих у середній школі. Цей проєкт перебуває під особистою контролею Президента В. Ющенка і вже має юридичне закріплення - відповідний Указ Президента від 4 липня цього року.

За повідомленнями інформаційних агентств

З'їзди УНП, НРУ, комуністів і соціялістів

КИЇВ. – 27 листопада, в перший день після офіційного початку виборчої кампанії в Україні, у Києві відбулося кілька партійних з'їздів. На своїх зібраннях комуністи і соціялісти проголосили, що претендують на провідні позиції у формуванні нової Верховної Ради. Українська народна партія (УНП), котра в кінці 90-их вийшла з Рух-у на чолі з Юрієм Костенком, заявила, що формуватиме на виборах окремий бльок.

Провідник УНП Ю. Костенко повідомив про наміри створити на виборах національно-демократичну коаліцію, до якої, за його словами, можуть увійти кілька дрібних партій, і сказав, що УНП не має наміру приєднуватися до бльоку В. Ющенка. Він також не виключив, що до першої п'ятірки УНП увійдуть екс-голова Верховної Ради Іван Плющ і засновник пивного гіганта „Оболонь" Олександер Слободян. А Народний рух України головою якого з;їзд НРУ переобрав Бориса Тарасюка, підтвердив, що йде на вибори в бльоці з Народним союзом „Наша Україна". Б.Тарасюк, висловив жаль, що Українська народна партія не увійшла до виборчого бльоку В. Ющенка „Наша Україна", і сказав, що переговори з іншими партіями, як наприклад, „Пора", тривають. З'їзд Народного руху України також закликав до проведення податкової реформи, вирішення питання перебування Чорноморської Фльоти Росії в Україні та визнання ветеранів ОУН-УПА учасниками національно-визвольної війни.

25 листопада шість політичних партій уклали угоду про створення виборчого бльоку Віктора Ющенка „Наша Україна" для участи у парляментських виборах 2006 року. До нього увійшли Народний союз „Наша Україна", Конгрес українських націоналістів, Партія промисловців і підприємців, Народний рух України, Українська республіканська партія „Собор" і Християнсько-демократичний союз. Договір підписали: від НСНУ – Роман Безсмертний, від ПППУ – Анатолій Кінах, від УРП „Собор" – Анатолій Матвієнко, від НРУ – Борис Тарасюк, від ХДС – Володимир Марущенко і від КУН – Олексій Івченко. Під час підписання угоди голова політради НСНУ Р. Безсмертний наголосив, що новостворений бльок звертається до всіх політичних сил, учасників Помаранчевої революції, з пропозицією щодо формування виборчого бльоку „Наша Україна". „Створюючи цей блок, ми виконуємо поставлене з'їздом НСНУ завдання відновити конфігурацію бльоку В. Ющенка „Наша Україна" 2002 року і завершити цей шлях формуванням уряду після парляментських виборів 2006 року", – сказав Р.Безсмертний. Як вважає провідник УРП „Собор" А. Матвієнко, новосформований бльок об'єднує політичний потенціял, здатний перемогти на виборах до Верховної Ради. Голова НРУ Б.Тарасюк, у свою чергу, висловив переконання, що створення бльоку демократичних сил „започатковує процес єднання помаранчевої коаліції".

Провідник Соціялістичної партії Олександер Мороз заявив, що соціялісти вважають всі партії своїми конкурентами і тому змагатимуться на виборах самостійно. Виступаючи на конференції київської організації Соцпартії, О. Мороз заявив, що за вислідами виборів урядова коаліція має формуватися на основі саме його партії.

Комуністична партія, яка також самостійно братиме участь у виборах, під час свого партійного з'їзду затвердила передвиборну програму з обіцянками соціяльного захисту, безкоштовної медицини та доступних цін на харчі й житло. Комуністи виступають проти вступу України до НАТО, за розвиток Єдиного економічного простору, надання російській мові статусу другої державної, а також проти реабілітації УПА. За словами провідника комуністів Петра Симоненка, їхнім головним виборчим гаслом буде „Владу і власність трудовому народові". Українські комуністи вважають, що їх підтримують 20 відсотків виборців. На з'їзді Компартія обрала першу п'ятірку, яка тепер складається виключно з нинішніх депутатів Верховної Ради, віком після 52 років.

У березні 2006 року вибори до Верховної Ради вперше повністю відбудуться на пропорційній основі – за партійними списками.

ЗМІ

Вшанували пам'ять жертв Голодомору

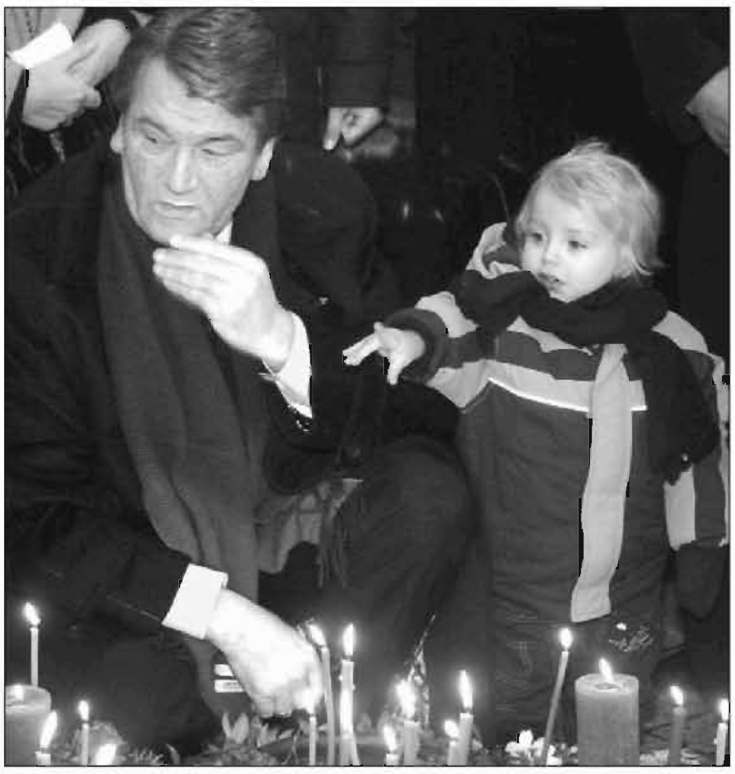
(Закінчення зі стор. 1)

Стусові (посмертно). Орденом Ярослава Мудрого II посмертно нагороджено історика-американця Джеймса Мейса.

Після виступу Президента рівно о 16-ій годині за київським часом Україною пройшла хвилина мовчання і відбулося запалення свічок. У своєму радіозверненні до народу в суботу, 26 листопада, Президент В. Ющенко доручив Міністерству закордонних справ „продовжити роботу" серед країн-членів ООН щодо визнання Голодомору 1932-33 рр. геноцидом. „Конгрес США ще у 1988 році визнав Голодомор 32-33 років геноцидом проти українського народу. Пізніше такі ж рішення прийняли парламенти Австралії і Канади, Аргентина.

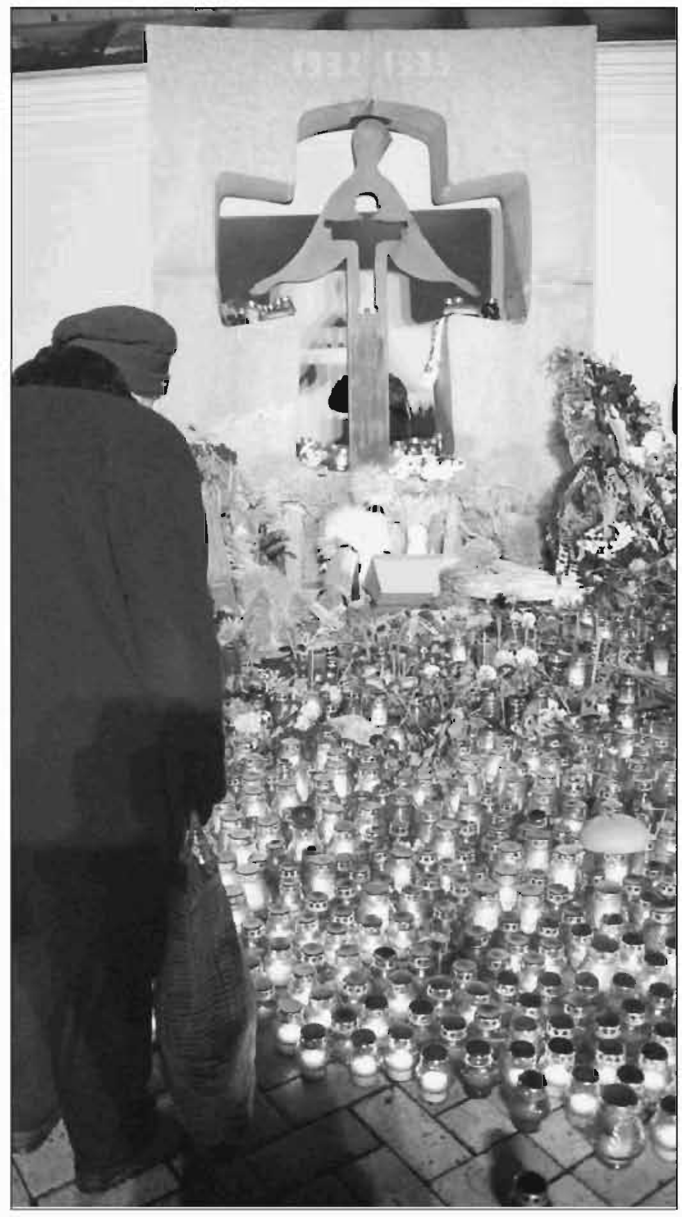
У 2003 році Організація Об'єднаних Націй визнала Голодомор. До цієї декляраціїї долучилися 63 країни. Я доручаю Міністерству закордонних справ продовжити роботу серед країн-членів ООН. Ми разом повинні добитися міжнародного визнання геноциду", – сказав він. 24 листопада ц.р. Сейм Литви визнав Голодомор 1930-их років геноцидом проти українського народу. Раніше подібну резолюцію ухвалили парламентарі Естонії.

ЗМІ

КИЇВ. – Президент України Віктор Ющенко з дітьми запалюють свічки на Михайлівській площі біля Знаку пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 рр. у Києві 26 листопада. Фото праворуч - на площі біля Знаку пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 рр. після хвулини мовчання.

Фото УНІАН

КИЇВ. – Учасники скорботного ходу на згадку про жертви Голодомору йдуть від Софійського до Михайлівського собору. *Фото УНІАН*

ХАРКІВ. – Учасники віча запалюють свічки на згадку про жертви Голодомору 30-их років 26 листопада.

Дві події - нові кроки в розвитку українсько-американськихвзаємин

Як подала „Свобода" в 47 числі, з 25 листопада, Конгрес США прийняв два важливі рішення щодо України: 18 листопада Сенат скасував дію додатку Джексона-Веніка, а раніше, 16 листопада, Палата Представників дала дозвіл побудовати пам'ятник жертвам Голодомору у столиці Вашінґтоні, на землі, яка належить Федеральному урядові. Хоча ці кроки є лише половиною дороги до повної законоправности – тепер Палата Представників повинна голосувати за скасування додатку Джексона-Ваніка, а Сенат розглядатиме законопроєкт про пам'ятник жертвам Голодомору на початку нового року – ці дві листопадові події в Конгресі значно вплинули на розвиток українсько-американських стосунків. Михайло Савків, президент УККА – організації, яка послідовно працювала для здійснення цих двох законопроєктів, отримав від уряду України лист подяки такого змісту:

Панові Михайлові Савкову,
президентові Українського Конгресового Комітету Америки

Шановний Пане Михайле!

Від щирого серця дякую Вам за зусилля, яких докладає Український Конґресовий Комітет Америки (УККА) і Ви особисто для просування інтересів України у Конгресі США. Прийняті рішення Палати Представників про спорудження у Вашінґтоні меморіялу жертвам Голодомору і рішення Сенату про скасування дії поправки Джексона-Веніка щодо України стали подіями історичної ваги. Знаю, що Ваші особисті зусилля, праця Ваших колег з УККА, інших впливових представників української громади були в цих питаннях надзвичайно важливими. Хотів би від імені Уряду України та від себе особисто ще раз висловити вдячність за Вашу роботу в ім'я українського народу та заради розбудови партнерських взаємин між Україною та США.

Радий, що дух Помаранчевої революції, першу річницю якої ми святкуємо в ці дні, все більшою мірою стає характерним і для взаємин України та Америки. Від наших спільних зусиль залежить, чи зможемо ми його втілити в нові здобутки.

Прошу Вас передати мою вдячність і вітання членам УККА, всім представникам української громади, підтримку яких Україна відчуває і надзвичайно цінує.

Зі щирою повагою –

Борис Тарасюк
22 листопада 2005 року

АМЕРИКА І СВІТ

В Іраку знову почали викрадати чужоземців

БАГДАД, Ірак. – 29 листопада раніше не відоме іракське угруповання „Бригади мечів правосуддя“ показало на катарському супутниковому теле-каналі „Аль Джезіра“ відеозапис з викраденими 26 листопада чотирма західними заручниками, і назвало їх шпигунами. Про те, що п'ятеро захоплених в Іраку західніх заручників покищо живі, стало відомо вечором того ж дня. Згаданий телеканал продемонстрував це п'ятихвилинне відеопослання. Бойовики в масках продемонстрували всіх чотирьох викрадених чужоземців, потім показали на камеру посвідки, права та кредитні картки всіх заручників і – великим пляном – пашпорт одного з них, 74-літнього британця Нормана Кембера. Крім нього, серед заручників є двох канадців і один американець. Крім того, 29 листопада виявлено, що в заручники також захоплено визначного німецького археолога Сузану Остгоф та водія.

Уряд Канади зазнав вотуму недовіри

ОТАВА. – Ліберальний уряд Канади на чолі з прем'єр-міністром Полом Мартіном зазнав вотуму недовіри після лише 17 місяців перебування при владі. На думку опозиції, ліберали не мають права керувати країною після того, як вони виявилися втягнутими у корупційний скандал. Пропозицію щодо висловлення цьому уряду меншости підтримали усі три опозиційні партії, а відтак ліберали не мали можливости втриматися при владі. За це проголосував 171 депутат, 133 – були проти. 29 листопада уранці П. Мартін зустрінеться з генерал-губернатором Канади. Буде визначено дату проведення нових виборів, після чого офіційно розпочнеться виборча кампанія. Найвірогіднішою датою проведення позачергових парляментських виборів у Канаді називають 23 січня наступного року. П. Мартін безуспішно намагався віддалити себе від корупційного скандалу, де йшлося зокрема про нецільове використання мільйонів долярів у франкомовній провінції Квебек наприкінці 90-их років. Попри те, що скандал спалахнув за часів попереднього прем'єр-міністра і що проведене нещодавно слідство визнало П. Мартіна безневинним, опозиційні сили доводили, що ліберали цілковито заплямували себе причетністю до корупції. Втім, деякі експерти твердять що дотепер виборча компанія була таким собі віртуальним повторенням попередньої, і що консерватор Стівен Гарпер, провідник опозиції, має запропонувати виборцям не лише критику опонентів, а позитивну політичну програму.

Дж. Буш виступив перед курсантами Морської академії

АНАПОЛІС, Мд. – Президент Джордж Буш говорив про Ірак у своїй промові 30 листопада, одначе, напередодні він зазначив, що будьяке зменшення військової присутности в тій країні залежатиме від спроможности іракських сил протистояти повстанцям. Його рішення базується на рекомендаціях військових командувачів. Він знову наголосив на тому, що виведення американських вояків з Іраку вже тепер було б великою помилкою. Міністер оборони США Доналд Рамсфелд також зазначив, що іракці усвідомлюють необхідність перебрати на себе контролю над власною країною. Білий Дім твердить, що у вишколі іракських вояків спостерегіається справжній поступ, що дозволить США зменшити свою військову присутність. Тепер в Іраку розгорнуто 160 тисяч американських вояків.

Ватикан не схвалює священників-гомосексуалістів

ВАТИКАН. – 30 листопада оприлюднено документ, який визначає, що чоловіки з глибоко вкорінененими гомосексуальними схильностями не повинні бути священиками. Однак, заборона не має розповсюджуватися на тих, хто, як каже Ватикан, має перехідні тенденції, але подолає їх щонайменше за три роки до висвячення. Нікому не відомо, чи багато є гомосексуалістів поміж католицькими священиками. В той сам час Ватикан не хотів би відмовлятися від багатьох тих, хто прагне стати священиками, коли так гостро відчувається нестача останніх. Інструкції видав департамент Ватикану, який опікується католицькою освітою і відповідає за навчання священиків. У вісімнадцяти абзацах в документі окреслені погляди Ватикану щодо того, чи можна дозволяти висвячувати в духовний сан гомосексуалістів. У найважливішій частині сказано, що Церква глибоко поважає людей з, як вона каже, „гомосексуальними нахилами“, однак, не може висвячувати у святі ордени людей, які є самі гомосексуалістами, які мають глибокі гомосексуальні тенденції або підтримують культуру гомосексуалістів.

Американський конґресмен зізнався в хабарництві

САН-ДІЄҐО, Каліф. – 28 листопада член Палати Представників Конґресу США від Республіканської партії Ренді Канінґгем, виступаючи в окружному суді Сан-Дієго, визнав себе винним за висунутим проти нього звинуваченням у несплаті податків і отриманні хабара. Пізніше конгресмен, котрого переобирали вісім разів на дворічний термін, оголосив про свою відставку. Йому загрожує до 10 років ув'язнення і кара в сумі 350 тисяч долярів. У суді Сан-Дієго Р. Канінґгем визнав себе винним в отриманні хабарів чеками, готівкою, килимами, предметами антикваріяту, меблями, оплатою відпочинку на курортах і членства в дорогому яхт-клюбі на загальну суму майже 2.5 мільйона долярів. Зі сльозами в очах Р. Кенінґгем заявив, що хабарі він брав за те, що допомагав низці компаній отримувати вигідні військові контракти від Пентаґону. Крім того, 63-літній Р. Канінґгем, ветеран в'єтнамської війни, визнав свою провину в приховуванні від податкової служби своїх доходів на суму в один мільйон долярів. „Я обдурив своїх друзів, родину і себе самого. Правда полягає в тому, що я порушив закон і збезчестив себе і свою посаду“, – сказав він , залишаючи будинок суду в Сан-Дієго, штат Каліфорнія. Р.Канінґгема викрили, коли він укладав угоду про продаж свого будинку одному з підрядчиків оборонного відомства Пентаґону Мічелу Вейду за дуже завищену ціну. Максимальний термін, що йому загрожував – 10 років в'язниці. Яке рішення ухвалить суд, зважаючи на те, що конгресмен погодився співпрацювати зі слідством, стане відомо 27 лютого наступного року.

Суд над С. Гусейном знову відклали

БАГДАД, Ірак. – Суд над колишнім президентом Іраку Садамом Хусейном, який поновився в понеділок, 28 листопада, після 40-денної перерви, знову відкладено – цього разу до 5 грудня. Засідання супроводжував мінометний обстріл „зеленої зони“ Багдаду, де проходить процес. Після короткого засідання головуючий на процесі суддя Різгар Мохамед Амін оголосив, що продовження суду перенесено на 5 грудня, щоб дати групі захисту С. Гусейна і його співвідповідачів знайти заміну двом адвокатам, котрих убито, і ще одному, котрого поранили, і він утік з країни. Рішення ухвалено на прохання захисту іракського диктатора. До основного адвоката С. Гусейна Галіля аль-Дулеймі приєдналося трьох значних і вагомих юридичних спеціялістів – колишні міністри юстиції США і Катару Ремзі Кларк і Наджіб аль-Нуеймі та йорданський адвокат Ісам Газаві. Підсудні обвинувачуються у вбивстві майже 150 шиїтів після спроби замаху на С. Гусейна 1982 року. Під час своєї першої появи в суді минулого місяця С. Гусейн спершу відмовився визнавати повноваження судді, а пізніше заявив, що не вважає себе винним.

Рекордна ціна золота на азійських ринках

СІНҐАПУР. – Ціна золота на азійських ринках 30 листопада досягла рекордно високого рівня. На початку торгів за унцію цінного металу вперше за 18 років давали 500 долярів. Торгівці передбачають подальше зростання ціни на золото, оскільки його вважають надійною інвестицією в час зростання темпів інфляції. Виконавчий директор Світової ради золота на Далекому Сході Альберт Ченґ сказав, що у новому році очікується зростання темпів інфляції, і тому інвестори шукають альтернативи доляровим облігаціям. Золото віддавна вважається на фінансових ринках інвестицією, яка гарантує захист від інфляції. Реальністю є також те, що знову з'явилося занепокоєння можливим зростанням темпів інфляції у США і в Західній Европі. Ще одним фактором, що вплинув на ціну золота, є прогнози, що деякі центральні банки, особливо в Азії, можуть скинути доляри і купити золото, аби захистити себе від можливого знецінення американської валюти. Великий дефіцит в американській міжнародній торгівлі вже знецінив доляр до найнижчої позначки за останні п'ять років і чимало економістів вважають імовірним подальше падіння курсу американської валюти. Але ціна на золото зросла не лише через фінансові ринки. Міцні позиції економіки в багатьох країнах підвищили споживацький попит на ювелірні вироби.

Естонія, Литва і Словаччина перейдуть на евро

СТРАСБУРҐ, Франція. – До введення евро до 2008 року цілком готові п'ятеро нових членів Евросоюзу. Як заявив Европейському парляментові комісар ЕС з економічних питань Ґоакін Альмунія, Естонія, Литва і Словаччина можуть ввести єдину валюту вже в 2007 році. Мальта і Кіпр приєднаються до єдиної европейської валютної зони роком пізніше. 25 листопада Словаччина прийняла рішення про прив'язку своєї грошової одиниці – крони – до евро в рамках европейського валютного обмінного механізму МСЕ II. Протягом найближчих двох років для країни буде встановлений валютний коридор, у межах якого їй належить утримувати курс крони стосовно евро.

Дж. Буш хоче леґалізувати нелеґальних заробітчан

ВАШІНҐТОН. – Президент Джордж Буш виступив у захист нової політики щодо робітників-імігрантів, а також за зміцнення кордонів з метою запобігання терористичним атакам. Відповідно до пляну Президента, заробітчанам, які перебувають на території США нелегально, необхідно надати робочу візу на три роки. Згодом ці робітники зможуть одержати нову візу на три роки, однак, для цього вони повинні виїхати зі США на свою батьківщину на термін не менше року. Дану програму Президент пропонує поєднати з посиленням прикордонної контролі. Запропонована ним програма має леґалізувати більшість нелеґалів і водночас зменшити потік людей, які незаконно перетинають кордон зі США в пошуках праці. При цьому, згідно зі задумом Президента, прикордонні і правоохоронні служби зможуть зосередитися на пошуку наркоторгівців, терористів і злочинців. Іншими словами, програма має розподілити потоки потенційних робітників і злочинців на дві частини, якщо робітникам буде надано леґальну можливість в'їзду в США. Обговорення внесеного Президентом законопроєкту американським Сенатом заплановано на початок 2006 року. Раніше обговорення іміграційних ініціятив Дж.Буша було відкладено через розбіжності, що виникли у сенаторів щодо положень проєкту.

У Греції запалили вогонь зимових Олімпійських Ігор

АТЕНИ, Греція. – У неділю, 27 листопада, у Греції було запалено вогонь XX зимових Олімпійських ігор 2006 року, що пройдуть у Турині, Італія. Церемонія пройшла в старовинному храмі Гери, розташованому на території археологічного комплексу Олімпії. Запалила вогонь грецька акторка Теодора Сіарку, ставши в такий спосіб першою з 10,000 смолоскипоносців. Олімпійському смолоскипові треба пройти шлях у 13, 300 км з Греції в Італію. По дорозі естафета перетне кордони Франції, Австрії, Швайцарії та Словенії. Закінчиться вона 10 лютого, у день відкриття Олімпіяди в Турині. Вогонь будуть нести і 12 почесних смолоскипоносців-українців.

За матеріялами ЗМІ

Зустріч з Патріярхом Філаретом в Українському Музеї в Нью–Йорку *Фото: О.Юрчук*

Патріярх...

(Продовження зі стор. 1)

незалежну державу, то так само благословляє Він Церкву в цій державі. В радянські часи які були кепські обставини, але й тоді я, як Екзарх України, робив усе, що міг, для Української Церкви – щоб вона жила, щоб парафії не закривалися, а відкривалися нові, щоб войовничі атеїсти не руйнували храмів і щоб ці храми мали священиків. Українське духовенство становило 60 відсотків усього Московського патріярхату. Як Екзарх України я домігся відновлення закритого владою україномовного „Православного вісника“, почав видавати релігійні календарі українською мовою. Коли комуністичну партію в Україні очолював Петро Шелест, щирий українолюб, від нього прийшла ініціятива видати Новий Заповіт українською мовою. Мене викликали в урядову Раду у справах релігій і запитують: „Чи можете перекласти Біблію українською мовою?“. Кажу – певна річ, що можемо. Я створив комісію перекладачів, і невдовзі був готовий вислід нашої праці. Але тут зняли, за „націоналістичні збочення“ Шелеста – і все пропало. Аж напередодні 1000-річчя Хрещення Русі згадали про цей переклад. На щастя, збереглася копія – і україномовний Новий Заповіт таки побачив світ.

Крім того, ми видали 10,000-тисячним тиражем Молитовник – церквно-слов'янською мовою, але з українською вимовою. Тобто, й у тодішніх тяжких умовах я намагався втримувати Церкву в Україні живою й діяльною.

Коли ж Україна стала незалежною, ні – ще раніше, коли вона щойно почала вимагати більших прав у складі СССР, я, в дусі нових часів, порушив перед Патріярхом питання, що Екзархат України також повинен мати більше прав. Москві це не дуже сподобалося. І вже зовсім не сподобалося, коли я підтримав тезу Президента Леоніда Кравчука: „Незалежній Україні – незалежну Церкву!“. Як це вимагає статут Церкви і канони православ'я, ми скликали собор, щоб проголосити автокефалію. У відповідь Московський патріярх приймає негайне рішення забрати мене з Києва. Пропонував мені будь-яку катедру, тільки не київську. Я не погоджувався, бо розумів і відчував, що обстоюю справедливу справу. Й тоді на мене рікою полився бруд... Але я знав давньохристиянську мудрість: коли на тебе кидають грязюкою, вважай її лікувальною. І я далі робив своє – розбудовував нашу автокефалію.

В 1992 році ми об'єдналися з УАПЦ, а в 1995-му я очолив УПЦ Київського патріярхату – вже як третій, після блаженної пам'яті Мстислава і Володимира, патріярх. За ці десять років Київський патріярхат зріс втричі. Якщо в 1995 році ми мали 1200 парафій, то тепер їх майже чотири тисячі. Було 12 епархій, тепер - 32, лави архиєреїв з 115 збільшилися до 412. Ми мали три духовні семінарії, сьогодні їх – шість, чотири вищих навчальних заклади – Київська і Львівська академії, богословський факультет в Чернівецькому університеті, Івано-Франківський богословський інститут. Видаємо журнали, книги. За десять років переклали всі богослужбові книги українською мовою. Мій власний україномовний переклад Біблії користується загальним авторитетом, тому в його перевиданні охоче взяли участь, разом з нами, УГКЦ і Українська Римо-Католицька Церква. За кількістю вірних наш патріярхат займає перше місце, маючи 10 мільйонів дорослого населення. УПЦ Московського патріярхату має тільки шість мільйонів, хоч за кількістю парафій ми трохи відстаємо.

Сьогодні УПЦ Київського патріярхату – це найпотужніша в країні Церква, та ми цим не вдовольняємося, бо маємо вищу ціль – щоб в Україні була одна незалежна Православна Церква.

– Дослідники вважають, що російське православ'я багато вад перейняло від Візантії, зокрема й фатальне підпорядкування державі, державній політиці. Російська Церква прислужувала владі не лише царів, але й за Сталіна. І все ж чи не зродилася найбільша вада саме в російських надрах, адже Візантії таке в страшному сні не могло приснитися – що Церква, котра нібито хоче спасати індивідуальну душу, при цьому убиває душу цілого народу, тому інакше, ніж злочином, годі назвати ставлення РПЦ до України і української нації. Як можна це змінити?

– Справді, так званий цезаропапізм йде ще з часів Візантії, і все ж там Церква не була так жорстоко підпорядкована державі, як у Росії. Ідеальні взаємини між церквою і державою – це симфонія, тобто співпраця, паритет. Таких періодів в історії було, на жаль, небагато. Симфонія панувала на початках християнства в Київській Русі. Але в XVII сторіччі, за царя Олексія Михайловича, Церква опинилася під п'ятою держави. В Україні цього не було, бо тоді вона ще не була під Росією, але трохи пізніше і її спіткала ця доля. Петро Перший знищив патріярший устрій, Церква стала одним з департаментів держави і цілком підлягала імператорові. Після більшовицької революції Церква хоч формально й відділилася від держави, фактично була гнана і переслідувана. Тільки під час Другої світової війни Сталін зрозумів, що без допомоги Церкви, без релігійної віри програє цю війну. Тому він припинив гоніння на Церкву і використав її духовні можливості. До цього ж досвіду вдалася радянська влада, коли почалася „холодна війна“. Церква стала ефективним засобом миротворчої діяльности, бо їй вірили, а совєтській державі – ні.

Сьогодні Церква в Росії ще тісніше злилася з державою, ще запопадливіше служить їй. Спільними зусиллями вони намагаються втримати Україну в сфері російського великодержавного впливу. Ми це дуже відчули під час минулорічних президентських виборів, коли УПЦ Московського патріярхату відверто агітувала за промосковського кандидата. Я пам'ятаю, що писала французька „Ле Монд“ в 1993 році: „Доки 20 мільйонів православних українців будуть у підпорядкуванні Московського патріярхату, доти державний суверенітет України залишатиметься фіктивним“. Тому ми й боремося, щоб усі православні українці відійшли від Московського патріярхату, і щоб єдина Українська Церква служила своєму народові.

– Давня проблема „між“ – між Москвою і Константинополем – тепер особливо актуалізувалася. У березні цього року ЗМІ розповсюдили заяву Архиєпископа Скопельського Всеволода (Майданського) про те, що Константинопіль, тобто Вселенська патріярхія, не визнає законним підпорядкування Київської Митрополії Московському патріярхові в 1686 році. Негайно в бік Царгороду полетіли отруйні стріли і з Москви, і з Києва, навіть з партійно-політичних середовищ, зокрема від СДПУ(о): мовляв, ця заява спровокує релігійні заворушення в Україні. Як далі розвивалися події і чия правда сьогодні переважає на терезах „Москва – Константинопіль“?

– Коли Президентом України був Леонід Кучма, Вселенський Патріярх радив нам, щоб український Президент звернувся до Константинополя з письмовим проханням визнати УПЦ Київського патріярхату автокефальною. Кучма такого листа не написав. Як Президентом став Віктор Ющенко, він не тільки написав лист, але й особисто зустрічався з патріярхом Варфоломієм, також посилав до Константинополя урядову делегацію на чолі з Олександром Зінченком. Делегати від Вселенського Патріярха приїжджали до Києва, зустрічалися зі мною і з Президентом. Й саме на цій зустрічі Архиєпископ Всеволод заявив, що Київська Митрополія не є канонічною територією Московського патріярхату, і що приєднання її в 1686 році відбулося з порушенням церковних канонів, тому це приєднання – незаконне.Тому Вселенський Патріярх вважає Україну своєю канонічною територією. Саме на цій основі Константинопіль в 1924 році надав томас про автокефалію Православній Церкві в Польщі, а зовсім недавно – підпорядкував своїй юрисдикції Естонську Православну Церкву, що ми, цілком логічно, сприйняли як крок до визнання автокефальною й УПЦ Київського патріярхату. Почувши про цю заяву Архиєпискпа Всеволода, Москва негайно звернулася до Константинополя: мовляв, підтвердіть або ж спростуйте її. Вселенський Патріярх і не підтвердив, і не спростував. Мені відомо, що в кулуарах він сказав таке: „Нащо підтверджувати втретє? Бо вперше ми сказали це в 1924 році, другий раз – в 1990 році, коли Патріярх Димитрій в листі до Московського Патріярха написав, що визнає Московський патріярхат лише в межах 1593 року“. Однак, офіційно він цього не сказав. Бо Москва вже почала шалений спротив. Патріярх Алексій остеріг, що коли Константинопіль визнає УПЦ Київського патріярхату автокефальною, відбудеться розкол не просто українського, але всього світового православ'я.

– Яким чином Москва це може зробити?

– Може і вміє. Україну ж розкололи. Може на свій бік перетягнути частину Православних Церков. Може домогтися від них припинення молитовного єднання з Вселенським патріярхом. Це й буде розколом. Саме тому, я думаю, Вселенський патріярх не поспішає визнати автокефалію УПЦ Київського патріярхату.

– Колись чільні слов'янофіли, особливо Хом'яков і брати Аксакови, критикували Російську Церкву за байдужість до суспільних проблем, до морального здоров'я народу, нації. В Україні, зокрема в Галичині, було дещо інакше: там люди більше трималися Церкви, ніж корчми, тому й сьогодні соціологічні опитування свідчать, що українці найбільше довіряють Церкві й Армії, а не владі. Але проблеми весь час ускладнюються і глобалізуються, що є природною спонукою для всіх

(Закінчення на стор. 19)

Без права забути

26 листопада в Україні і в українських громадах світу відзначено День пам'яті жертв Голодомору і політичних репресій, про які десятиліттями мовчали або тільки пошепки говорили у мільйонах українських родин. Голод-геноцид намагалися приховати від світу і нових поколінь свого народу, Це замовчування від початку було заплановано, бо голод був штучний, скоординований можновладцями Кремля. Продовольство забирали, але про голод заборонялося говорити всім, тільки в партійному листуванні можна було зустріти слово „голод".

В СССР уперше на державному рівні про голод у 30-их роках в Україні згадав перший секретар ЦК КПУ В. Щербицький 25 грудня 1987 року в доповіді з нагоди 70-річчя УРСР. Але причиною голоду було названо посуху. До цього часу факт голоду цілком замовчувався офіційною владою, згадували лише нестачу харчів.

Голодомор в Україні почався вже з жовтня 1932 року, коли вирішили забрати не тільки хліб, а й усе продовольство з метою придушити опір українського селянства і в той спосіб знищити українство. Докази навмисности організування Голодомору в Україні спростовують твердження комуністів в Україні і за кордоном про випадковість трагедії. Не можна пояснити, як в Україні могла статися масова загибель людей від голоду, коли голоду в тому році не фіксували жодні дані. Ніхто з противників визначення Голодомору саме як геноциду не здатен пояснити, чому масова голодна смерть в 1932-33 роках мала місце виключно в регіонах (Україна, Кубань), населених українцями. Ніхто з них не може пояснити, чому цілі області України в 1932-33 роках були оточені військовими загонами, які не випускали з цих регіонів та з України населення до інших регіонів СССР, а також із сіл і містечок у великі міста України. Ніхто не може пояснити, чому в голодні для України 1932-33 роки СССР масово експортував зерно та інші харчові товари за кордон, у той час, коли в Україні гинули мільйони.

Голодомор 1932–1933 років охопив практично всю територію радянської України. Найбільше постраждали колишні Харківська та Київська області (теперішні Полтавська, Сумська, Харківська, Черкаська, Київська, Житомирська). Дослідники називають різну кількість загиблих – від 5 до 10 млн. людей. Існує припущення, що громадян, які проводили в 1937 році перепис населення, було репресовано через те, що його результати свідчили про значне зменшення населення в Україні.

У 2003 році, коли відбулося відзначення 70-ої річниці Голодомору, досягнуто певного прориву у міжнародному визнанні цієї трагедії. 58-ма Генеральна сесія ООН з подання України вперше визнала Голодомор як національну трагедію українського народу, висловила співчуття його жертвам та закликала всі держави-члени організації та спеціялізовані установи, міжнародні та регіональні організації віддати данину пам'яті тих, хто загинув у цей трагічний період нашої історії. Важливу ролю в цих подіях відіграла українська діяспора. Співавторами спільної заяви стали 36 держав-членів ООН, її підтримали усі 25 країн, членів ЕС.

Росія зайняла в цьому питанні особливу позицію: вона приєдналася до спільної заяви 2003 року, яка була прийнята у рамках ООН, але у письмовій формі наголосила, що вважає це питання закритим після схвалення спільної заяви, а подальше обговорення цієї теми в рамках ООН – контрпродуктивним. Так само з російського боку не було підтримано ідею щодо приділення уваги проблемі Голодомору з боку спеціяльного радника Генсека ООН з питань геноциду.

Але тому що Голодомор відповідає загальноприйнятому (резолюція про геноцид ООН, 1948 рік) визначенню геноциду, до 2007 року Україна має намір підготувати і подати в ООН документ про визнання Голодомору актом геноциду.

СВОБОДА
Пам'ятаймо про Україну!
SVOBODA
Published by the Ukrainian National Association
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.
Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".
Головний редактор —Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „СВОБОДИ"
Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська (973) 292-9800 дод. 3040 adsukrpubl@att.net
Передплата – Марійка Пенджола (973) 292-9800 дод. 3042

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про те, щоб трохи більше серця...

Знаю, що багато читачів, прочитавши такий заголовок до цьоготижневої О-КИ, будуть насміхатися з наївности такого побажання у теперішній час. Але це мене зовсім не дивує, ані лякає. Бо нікому не пошкодило б, якби кожен з нас показав трішки більше сердечних почуттів та простягнув дружню руку у потребі, зокрема, коли в потребі є його земляк.

Пригадати читачам оце просте завдання, що його має кожен і кожна з нас, спонукала мене стаття у широкочитаному „Ню-Йорк Таймс" з останнього тижня. Це була статтярепортаж у рубриці „Найбільше потребуючі випадки" про українську родину, що недавно переїхала до Ню-Йорку з України і, влаштувавшись корисно на прожиток, зазнала тепер поганого удару долі.

Авторка допису-статті точно описує, що сталося недавно. Один з синів родини Комаровських, поспішаючи вранці, старався дістатися з лазнички через вікно, тому що двері через вологість не хотіли відкритися. У цьому небезпечному задумі він втратив рівновагу і впав з четвертого поверху та тепер лежить у лікарні непритомний і без великої надії на видужання. Авторка допису описує фінансові та психологічні складности, які створилися для цілої родини Комаровських, і як стараються допомогти фінансово та морально американські допомогові організації. При тому находимо також окрему листу „Як допомогти" з адресами усіх організацій, що можуть дати фінансову і психологічну допомогу.

Все це дуже гарно та правдиво, але мимоволі насувається питання: „А де наші, українські організації, що в такому та подібних випадках можуть стати з помічною рукою? І це не тільки з грошевою поміччю, але і з психологічною, яка часом важливіша від грошей?..".

А за цим і друге запитання: чому (якщо такі організації у нас працюють) не проголошують у пресі своїх адрес та можливостей, які займаються такою всебічною опікою над українськими поселенцями? Розуміється, ми певні, що добрі українські серця, знаючи біду земляків, вудгукнуться – але – все це краще б із організованістю та відповідною реакцією на такий нещасливий випадок, який зустрів родину Комаровських.

У філядельфійській пресі читаємо постійно оголошення праці ЗУДАК-у там, на місці – але що діється в інших американських містах, де поселилися тепер українці та ще й великими групами? Хто бере відповідальність за допомогу для них – матеріяльну і моральну? І ця організована допомога у різних сумних випадках наших українських поселенців у США дуже і дуже потрібна та дуже відчуваємо її брак. Так, у Філядельфії діє постійно ЗУДАК, який реклямує свою допомогу – але чи він поширив свою активність на цілі США – сумнівне. Розуміється, що ми не байдужі до чужих нещасть – але в ніякому випадку наша реакція не є завжди відчута чи організована.

Чи не слід, отже, поважно „поговорити" на цю тему та вкінці поруч з усіма більш і менш потрібними нашими організаціями, поставити на передовому місці організовану добре і правильно допомогу усім українцям, що її потребують сьогодні, а також завтра і позавтра? Нам треба не лише допомагати нашим рідним та близьким в Україні, але і не-рідним, але „своїм" українцям, що приїхали та живуть на американській землі.

О-КА

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

З приводу фільму „Усе освітлене"

У „Свободі" 28 жовтня була вміщена стаття: „Про українську акторку в фільмі „Усе освітлене", в якому брала участь українська актриса Лариса Лисняк. 30 жовтня „The Providence Jounal" розповів про актора Євгена Гуца, який теж грав у цьому фільмі.

У статті читаємо: „На жаль, коли ми почали працю, тексти були до фільму написані українською мовою. Але один з акторів – Женя Гуц наполягав, що в Одесі, де частина акції відбувається, всі вживають виключно російської мови, а крім того, він сам не вмів говорити українською. І режисер усе поміняв на російську мову". В „The Providence Journal" авторка пише про Є. Гуца, який співав по-англійськи з глузливим українським акцентом. Постає питання: якщо він не вміє говорити українською, а тільки російською мовою, то чому він співає по-англійськи з „глузливим українським", а не з „глузливим російським" акцентом?

Я не бачив цього фільму, але хотів би нагадати українським кіномистцям, що ідея і сценарій для фільму (жінка-українка, що врятувала єврея під час нацистської окупації України) могли бути нагодою створити на цьому тлі людську драму і показати глядачам, а спеціяльно єврейській громаді в Україні і в світі, як багато українців, включно з Митрополитом Андреєм Шептицьким, під загрозою смерти рятували своїх єврейських співгромадян.

При кінці я хочу зазначити, що моя критика ніяк не стосується до акторки Лариси Лисняк.

Мирослав Бурбело,
Вестерлі, Р. Айл.

Часи змінилися на краще

Якби Міра Гармаш, автор листа „Невже непоінформованість?" (*„Свобода", 11 листопада*), перебувала в Україні в 60-их роках і написала там такого листа, то, напевно, її ім'я залишилося б в історії поруч імен Василя Стуса, Олекси Литвина, Ліни Костенко й інших. Чи тепер цей лист зробить такий ефект, я не певний. Цей лист писаний на іншому континенті, за тисячі миль від України, яка вже є незалежна й всіма силами пробує стати партнером Европейської спільноти, потребує підтримки від всіх і всюди.

Відвідини Д. Павличка й І. Драча в 60-их роках в Америці були для більшости нашої громади свіжим подихом з України, з новими надіями на майбутнє. Слідкуючи за подіями в Україні, ми бачимо Д. Павличка в Верховній Раді, Послом в Польщі й активним в творенні нової держави.

Я бажаю йому доброго здоров'я, успіхів й витривалости в його благородній праці для України.

Андрій Пащук,
Ню-Йорк

Повернення на батьківщину

Я одержав листа від Володимира Чайки, директора Національного заповідника „Замку Тернопілля" у Збаражі. Відвідуючи Україну минулого місяця, побував у заповіднику, тому що дирекція його виявила велике бажання відкрити спеціяльну кімнату у замку з картинами Аркадії Оленської-Петришин, яка народилася біля Збаражу. Про це розповіла в статті „Повернення на батьківщину" місцева газета „Народне слово", яку я висилаю до редакції.

Володимир Петришин,
Кренфорд, Н. Дж.

Від редакції: подаємо уривок з статті вміщеній у газеті „Народне слово".

Народилася художниця у далекому 1934 році в селі Розношенці, проте буревії середини XX століття змусили сім'ю перебратися на Захід, і саме там розцвів талант, який дала рідна земля. 1949 року Оленські перебираються до Ню-Йорку.

Аркадія здобула успіх як художниця, мистецтвознавець, була одним з редакторів українського журналу „Сучасність" у Ню-Йорку. Вона відвідала Україну в 1966 та 1972 роках. У 1990 роки після утвердження незалежности захоплено намагалася включитися в її мистецьке життя, беручи участь у ньому не тільки виставками своїх творів, але й статтями та виступами.

Відтепер частина робіт всесвітньо відомої художниці має бути на Батьківщині. Вони стануть прикрасою древнього замку і своєрідною даниною рідній землі від родини, яка повернулася на батьківщину своїх батьків уже в своїх творах, в авреолі слави.

Володимир Чайка,
Збараж

Ще про о. Нестора Дмитрова

Як довголітній дослідник історії української іміграції в США, в тому числі також „Свободи" і УНСоюзу, пересилаю Вам коротку замітку до статті Левка Хмельковського „Освячено пам'ятник одному зі засновників „Свободи" і УНСоюзу" („Свобода", 28 жовтня). Моя замітка не задумана як критика чи закид авторові, а як доброзичливе доповнення деяких неточностей. Прошу при нагоді помістити її в одному з наступних чисел зразково редагованої „Свободи". Ця 112-річна газета-бабуня завжди була і далі є достовірним джерелом різного роду докладних і правдивих інформацій, і саме це спонукало мене написати залучену тут замітку.

З великою увагою я перечитав статтю про посвячення пам'ятника на гробі о. Нестора Дмитрова і чотирьох членів його сім'ї. При цьому я не міг не завважити деяких неточностей в заголовку і в тексті статті, де мовиться про о. Н. Дмитрова як про одного з засновників „Свободи" і УНСоюзу, чи про те, що „він став засновником „Свободи" і згодом УНСоюзу, в якому тривалий час був секретарем". Саме тут знаходимо малі відхилення від фактів, бо „Свобода" почала виходити 15 вересня 1893 року за почином і під редакцією о. Григорія Грушки, а УНСоюз постав у 162-гі роковини народин Джорджа Вашіґтона 22 лютого 1894 р., себто у час, коли о. Н. Дмитрова ще не було в Америці. Він прибув сюди 1 квітня 1895 р. і зараз же включився у працю існуючих уже „Свободи" і УНСоюзу. Він був присутнім на другій конвенції УНСоюзу 30 травня 1895 р. в Олифанті, Па., виголосив там доповідь „Культурна роля американських русинів", і тоді його обрали другим з черги секретарем УНСоюзу. Цю функцію він виконував не „тривалий час", а лиш один рік, бо на третій конвенції УНСоюзу 2 червня 1896 р. в Мавнт Кармел, Па. увійшов у склад його Контрольної комісії (був там один рік), потім став головним радним (два роки).

Разом з Іваном Констанкевичем о. Дмитрів відкупив від о. Г. Грушки „Свободу". Вони перенесли її до Шамокіна, Па. (15 липня 1895–15 червня 1896), а в липні 1896 р. – до Мавнт Кармел, Па., де разом редагували її до квітня 1897 р., коли на доручення УНСоюзу о. Н. Дмитрів виїхав до Канади.

Перший член т. зв. „Американського кружка", о. Н. Дмитрів має величезні заслуги перед УНСоюзом і всією українською спільнотою в Америці та сторицею удостоївся вічної пам'яті.

При цій нагоді хочу згадати іншого, тим разом зовсім призабутого піонера нашої іміграції, о. Івана Констанкевича. Він був першим, що вказав на потребу народної української організації, бо такою не було існуюче у той час „Соединеніє греко-католических братств Северной Америки". Він був першим секретарем УНсоюзу, співвласником і співредактором „Свободи" і загалом великим українським патріотом і зразковим священиком. Він похований у маленькому містечку Джім Торп, Па. Чи міг би УНСоюз поцікавитись відшуканням могили цієї визначної людини?

Д-р Осип В. Кравченюк,
Вілкс-Бер, Па

Мистецтво – від глибини серця

Михайло Барабаш, відомий сучасний мистець, готується до виставки, яку влаштовують члени 30-го Відділу СУА, в неділю, 11 грудня, в залі церкви св. Михаїла (21 Shonnard Place, Yonkers). Виставка діятиме від 9 ранку до 1-ої по полудні.

М. Барабаш народився в селі Відники, біля Львова, вчився у Львові, в Поліграфічному інституті та в Інституті декоративного мистецтва.

Гості виставки зможуть оглянути мальовничі українські краєвиди, сільське життя, пам'ятки Львова – церкви, старовинні замки, панорами та ін. Художник уживає олійний пастель, щоб від глибини серця творити унікальні мистецькі твори. Поряд з цією виставкою запляновано різдвяний базар, де буде нагода закупити різні види народного мистецтва.

Союзянки 30-го Відділу запросили також Олю Басараб-Колодій, Марію і Мирона Бокали, Зосю Ганушевську, які покажуть твори ЕКА і Ярослава Козака. Вони привезуть до продажу графіку, дереворіз, трипільську і гуцульську кераміку, ґердани, українську музику і художні фільми. Працьовиті жінки відділу продаватимуть солодке і каву.

Запрошуємо до приємного ранку і підтримки нашого відділу на добродійні цілі і допомогу Україні.

Оля Шкафаровська-Рудик,
Йонкерс, Н. Й.

Частину виставки приготував УКДДЦ

У „Свободі" з 28 жовтня (ч. 43) появилася односторінкова стаття з фотографіями на тему виставки „День українського партизана".

На жаль, не подано, що частину фотографій виставки приготував Українсько-канадський дослідно-документаційний центр (УКДДЦ) в Торонто, при співпраці Світової Федерації Українських Жіночих Організацій. Цю виставку УПА відкрито в Торонто під час VIII Конгресу СФУЖО 25 жовтня 2002 р. у зв'язку з відзначенням 60-ліття УПА. Виставка є власністю УКДДЦ.

Будемо дуже вдячні за це уточнення.

Дирекція УКДДЦ

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Президент УНСоюзу Стефан Качарай зустрівся з громадою Клівленду

КЛІВЛЕНД, Огайо. – Президент УНСоюзу С. Качарай провів інформаційну зустріч з громадою Клівленду 6 листопада в залі парафії Покрова Пресвятої Богородиці. Метою зустрічі було спілкування з емігрантами „4-ої хвилі”, які в більшости є членами парафії і потенційними членами УНСоюзу, щоб поінформувати їх про УНСоюз і його продукти забезпечення на непередбачені випадки, пенсійний фонд та інші послуги, без яких сьогодні обійтися неможливо. УНСоюз допомагає новим еміґрантам від свого заснування в 1894 р. і продовжує цю місію сьогодні. Повідомлення про зустріч було розповсюджене летючками і в кредитівках, о. Василь Петрів оголосив про неї в церкві. В залі були присутні С. Качарай, голова Контрольної комісії З. Голубець, радний В. Ліщинецький, а згодом прибували секретарі Відділів, члени Окружного комітету, гості – близько 40 осіб. Заля зустрічі була привітна, посередині емблема УНСоюзу, стіл з рекламями, газетами „Свобода” і „Український тижневик”. Були перекуска і кава.

З „четвертої хвилі” прийшли тільки двоє – чоловік і жінка. Сходини відкрив В. Ліщинецький, а опісля С. Качарай розповів про загальний стан УНСоюзу, здобутки і втрати членства, фінансові зобов’язання і видавництво. На зустрічі був влаштований документальний перегляд матеріялів про здобутки УНСоюзу в житті української діяспори в полі культури, видавництва, матеріяльної допомоги, спорту, освіти. В запитах були порушені справи Союзівки і видавництва. Відтак відбулася льотерія для присутніх, і одна пані виграла дводенне перебування на Союзівці. При каві і солодкому продовжувалися розмови.

Євген Бачинський

Славень Союзівці

Союзівка, наша мамо,
Ти для нас так само,
Як гніздечко для пташини,
Що додому лине.
Дітям сонця ти стелила,
До польоту крила.
Наприймалася зі світу
України квіту.
Хай вітри і буревії –
Доля не посміє
Залишити нас без тебе,
Хто б не був і де би.
Заспіваймо величаву
Співанку про славу
Союзівці на чужині,
Мов живій людині!

Роман Пастух

Soyuzivka for all seasons

To book a room or event call: (845) 626-5641, ext. 141
216 Foordmore Road • P. O. Box 529
Kerhonkson, NY 12446
E-mail: Soyuzivka@aol.com
Website: www.Soyuzivka.com

Календар подій 2005-2006р.

4 ГРУДНЯ
Свято-Андріївський полуденок Федеральної Кредитової Кооперативи Самопоміч в Ню-Йорку.

9 ГРУДНЯ
Різдвяне прийняття 95-го Відділу Союзу Українок Америки.

10 ГРУДНЯ
Різдвяне прийняття для працівників Українського Народного Союзу.

23 ГРУДНЯ
Різдвяне прийняття Jeremiah Flaherty Law Office.

24 ГРУДНЯ
Традиційна українська Свята Вечеря. Початок о год. 6-ій веч.; ціна 25 дол. від особи. Спеціяльні ціни на нічліг.

24 – 27 ГРУДНЯ
Різдвяна зустріч родини Скочилясів.

31 ГРУДНЯ – 1 СІЧНЯ 2006 р.
Екстравагантне святкування Нового Року зі спеціяльними цінами.

1 СІЧНЯ
Новорічний „Brunch“ від год. 10-ої ранку до 1-ої по пол. – 14 дол. від особи.

6 СІЧНЯ 2006 р.
Традиційна українська Свята Вечеря. Початок о год. 6-ій веч.; ціна 25 дол. від особи. Спеціяльні ціни на нічліг .

27 – 29 СІЧНЯ 2006 р.
Church of Annunciation Family Weekend, Flushing, NY.

28 СІЧНЯ 2006 р.
Маланка Т-ва Інженерів Америки.

10 – 12 ЛЮТОГО 2006 р.
„Valentine’s Day Weekend“.

17 – 20 ЛЮТОГО 2006 р.
Зимовий вікенд для родини.

25 ЛЮТОГО 2006 р.
Весілля.

3 – 5 БЕРЕЗНЯ 2006 р.
Річна Пластова Зимова Рада куреня „Хмельниченки“.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

буде висилати різдвяні привітання та малі посилки військовикам американцям-українцям, що служать своїй державі поза межами Америки.

Як і минулого року, звертаємось до громади подати нам імена, адреси та відзначення наших українців-військовиків, щоб включити їх до наших привітань та молитов.

УНСоюз буде висилати вітання та посилки перед 25-им грудня 2005 р.

Name: ____________________
Rank: ____________________
Address: ____________________
____

Просимо вислати всі інформації до Головної Канцелярії

до 9-го грудня 2005 р. на наступну адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
UNA National Organizer – Oksana Trytjak
2200 Route 10, P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

Tel.: 1(973) 292-9800 x 3071 • e-mail OKRYS@yahoo.com

Нагорода для Волтера Дюранті - пляма на репутації „New York Times“

НЮ-ЙОРК. – Американський журналіст Волтер Дюранті (Walter Duranty), працюючи з 1922-го до 1941року кореспондентом газети „New York Times“ в СССР, свідомо приховував один з найбільших злочинів в історії людства - Голодомор в Україні 1932-1933 років. Тому українці Ню-Йорку вже впродовж багатьох років, в листопадові дні пам'яті жертв Великого голоду, маніфестують перед будинком редакції „New York Times“ з вимогами скасувати нагороду Пуліцера, яка була надана В. Дюранті за нібито високу професійність у його репортажах з СССР від початку 1930-их років. В п'ятницю, 18 листопада, о 12 год. дня на заклик Об'єднання українських американських організацій Ню-Йорку (United Ukrainian American Organizations of Greater New York) знову було організовано маніфестацію перед будинком редакції „New York Times“ на 229 Вест 43-ій вулиці. Волтер Дюранті писав в своїх статтях, що „будь-яке повідомлення про голод є сьогодні перебільшенням або зловмисною пропаґандою“ („The New York Times“ від 24 серпня 1933 року). Тому що він був одним з лише декількох закордонних кореспондентів в СССР у той час, його слова мали значний вплив на формування позитивної думки в світі про так звані „успіхи“ СССР. Але В. Дюранті знав правду – він подорожував Україною влітку 1933 року, і пізніше розповів британському дипломатові Вільямові Странґу, що Україна „стікала кров'ю“ й майже „10 мільйонів осіб загинули голодною смертю в минулому році у Совєтському Союзі“ (цитати з документів в архіві дипломатичної служби Великої Британії). Сталін належно оцінив дезінформатора В. Дюранті, нагородивши його орденом Леніна та давши значну суму грошей. До 70-річниці Голодомору в 2003 р. відбулася всесвітня акція українців, протягом якої до Комітету Пуліцерівської премії були скеровані сотні тисяч листів, електронна пошта, петиції від українських громад світу з вимогою відкликати нагороду для Дюранті. Проте „New York Times“ дотепер не відкликала своєї рекомендації на отримання кремлівським попихачем нагороди Пуліцера.

ЗМІ

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Американці допомагають сиротам в Україні

НЮ-МІЛФОРД, Н. Дж. – „Дякуємо Вам, що Ви поділилися з нами сніданком Любови і Опіки!" – ці слова були написані в програмці сніданку, який влаштовав Інститут міжнародного культурного спілкування „Нова надія для дітей". Ця програма відбулася 6 листопада в приміщенні „Elks Club".

Учасники благодійного сніданку слухали милозвучний спів сестер Павлишиних – Надійки і Наталки. Програмою провадила д-р Марта Кокольська, яка розповідала присутнім про Україну, сиротинці, бідних дітей, які чекають допомоги.

Головним напрямом програми була збірка грошей на сиротинці в Одесі. Було приємно почути, що американці піклуються українськими бідними дітьми, допомагають їм своєю працею, часом і грішми. Меріен Ольсен розповіла, як вона в 1998 р. навчала гуманістичній методі виховання, застосованій до дітей в Москві, а потім, в 1999 р. – в Одесі.

Сестри Павлишини і Марта Кокольська

В Україні вона побачила сиротинці, в яких не було підставових можливостей життя для дітей. Методи її спеціяльности – це застосування музики, танців чи драми для розвитку дітей, які мають психологічні відхилення чи проблеми. Зрозумівши велику потребу такої праці в Україні, вона заснувала організацію – Інститут міжнародного культурного спілкування „Нова надія для дітей", стала його президентом і провідником. Вона вірить, що всі люди в світі є близькі між собою своєю гуманністю і повинні собі допомагати і співпрацювати. М. Ольсен через свою організацію, вже послала за останні 5 років кілька великих посилок сиротинцям в Одесі – матраци, ліжка, колиски, медичні препарати і ліки. Щоб зібрати гроші на оплату посилок, вона влаштовує благодійні програми разом з іншими організаціями і групами, під час яких збирає гроші. Люди, які їй допомагають, працюють без винагороди і самі оплачують поїздки в Одесу.

В залі були афіші зі знімками сиріт, які тримали іграшки, надіслані з США. Американські діти загортають іграшки в кольоровий папір і охоче розглядають знімки українських дітей, які тримають ці іграшки. В цей спосіб американські діти бачать результати своєї жертвенности і беруть участь в харитативній діяльності.

Надія і Наталка Павлишини співали дуетом українські і американські пісні. Вони були в чудових вишиваних строях, стилізованих на народний спосіб. Сестри приїхали зі Самбора 5 років тому і дуже часто виступають на сцені. Батьки дівчат Ігор і Віра Павлишини видали компакт-диск з піснями і готують другий. В США сестри дали вже більше 150 концертів.

В кінці програми відбулася льотерія, на яку присутні закупили квитки. Прибуток з імпрези дав понад 4 тисячі долярів. Клюб „Elks" надав залю і буфет.

М. Кокольська і М. Ольсен просили присутніх підтримувати їхній проєкт – допомогу сиротам в Україні, яку можна посилати на адресу: „Cross Cultural International Institute New Hope for Children" Maryanne Olsen, Founder and Executive Director. 740 Plympton Street, New Milford, NJ 07644. Тел.: (201) 262-7544. Факс: (201) 262-7579.

Божена Ольшанівська

Об'єднане жіноцтво активно діє

ІСТ ГАНОВЕР, Н. Дж. – В перші два дні жовтня в готелі „Рамада Ін" відбувався XIV з'їзд Об'єднання Жінок в Обороні Чотирьох Свобод України. Делегатки з'їзду оприлюднили привітання на адресу Президента України Віктора Ющенка, управ і проводів ОУН, СКУ, УККА, Світової Конференції українських державницьких організацій, Товариства колишніх вояків УПА, Світової Федерації українських жіночих організацій, а також єрархів всіх Українських Церков.

Учасники з'їзду вшанували пам'ять усіх українок, котрі віддали своє життя за волю рідного народу, зокрема – пам'ять засновниці і першої голови ОЖОЧСУ Уляни Целевич-Стецюк.

В цьому році ОЖОЧСУ відзначає 75-ліття процесу в Харкові над Спілкою Визволення України і Спілкою Української Молоді, 70-ліття незабутнього поета-патріота Василя Симоненка, якого передчасна смерть була ділом рук КҐБ, і 20-ліття трагічної смерти великого українського поета-патріота Василя Стуса, замученого в комуно-московському концтаборі.

У 2006 році організація відзначатиме 20-ліття Чорнобильської катастрофи – ще одної траґедії нашого народу, спричиненої московсько-большевицьким окупантом, та 20-ліття смерти героїні Катерини Зарицької-Сороки.

XIV з'їзд ОЖОЧСУ схвалив діяльність Головної управи, зокрема у видавничій та харитативній ділянках, і закликав молоде українське жіноцтво та нову еміґрацію включитися в члени нашої Організації та поповнити наші ряди для допомоги Україні та втримання української молоді при українському корені на наших поселеннях.

Членство ОЖОЧСУ, як і вся українська громада в США, з радістю та з надією на краще майбутнє сприймали події на Майдані минулого року, де український народ, а особливо його молодь, включилась у безкровну боротьбу за правду і справедливість, що потрясла не тільки Україною, але цілим світом, особливо українцями у діяспорі. З волі Всевишнього, народ встав з колін і в цьому піднесенні і вірі у власні сили заявив своє право на вільне життя. З захопленням сприймали ми позитивні кроки Президента України в міжнародних справах в підвищенні престижу української держави серед світового товариства та чіткої орієнтації України на Европу.

Одначе, стурбовані ми, що після чотирнадцяти років незалежности України влада досі не визнала ОУН-УПА, вояки якої, ризикуючи власним життям, виборювали волю для власного народу, і не дала їм пільг, що належаться ветеранам війни; що всупереч Конституції України та засадничій національній справедливості, українська мова, українська книжка, українська преса та взагалі українська культура є пониженні і погорджувані; що міністерство освіти не звертає уваги на патріотичне виховання молоді, тим самим підважуючи майбутнє української держави; що нашим братам і сестрам у східній діяспорі не приділяється належної уваги. Ми затривожені певним замішанням у владних кадрах, колишні союзники сьогодні поділені, взаємно себе звинувачують та поборюють, на потіху нашим ворогам. Звертаємося до Президента України та всіх патріотів демократично-національного напрямку з закликом покорити власні амбіції і в ім'я добра української держави об'єднатися під синьо-жовтим прапором у спільний політичний бльок, бо тільки в єдності сила народу. Боже, нам єдність подай!

За Резолюційну комісію:
Марія Лозинська
Дарія Рихтицька
Дарія Дика

З життя Товариства св. Софії

НЮ-ЙОРК. – 5 листопада відбулось чергове засідання Крайової Управи Українського Патріярхального Товариства США. Після прийняття протоколу з попередніх нарад та заслухання звітів членів Управи, включно з інформативним звітом про діяльність Товариства св. Софії д-ра Леоніда Рудницького, Управа з глибоким признанням прийняла резиґнацію свого довголітнього голови, інж. Олександра Пришляка. Діючим головою затверджено заступника і фінансового референта Товариства Василя Никифорука. Головним завданням новопризначеного голови буде підготування наступного делеґатського з'їзду Товариства.

Під час наради було також прийнято рішення виділити пожертви на такі цілі: на будову собору Української Греко-Католицької Церкви у Києві – 10,000 дол, на Український Католицький університет у Львові – 10,000 дол.

Виділено також суму 750 дол. на збірник пам'яті Мирослава Лабуньки, довголітнього члена Товариства, визначного історика та мирянського діяча. Збірник має з'явитися наступного року в спільному видавництві НТШ і УВУ. Під час засідань було також обговорено видання історії мирянського руху, котре теж має побачити світ наступного року за редакцією д-ра Андрія Сороковського, який також був присутній на зборах.

Багато уваги було присвячено журналові „Патріярхат", особливо – його фінансовому забезпеченню в майбутньому.

Після закінчення програми і вичерпання всіх основних питань відбулося засідання за участю редактора журналу Петра Дідули, на якому обговорено можливості подальшого розширення тематичного діяпазону журналу і засобів його розповсюдження в Україні та діяспорі. На завершення програми дня відбулася зустріч з ректором УКУ у Львові, о. Борисом Ґудзяком. У зустрічі також взяв участь професор УКУ д-р Джефрі Вілз, який досконало володіє українською мовою.

Пресова служба Товариства „Свята Софія"

В Канаді відкрито пам'ятник жертвам Голодомору

ВІНДЗОР, Онт. – 13 листопада в Джаксон-парку відбулося відкриття пам'ятника жертвам Голодомору 1932–33 років в Україні.

Священики української православної та католицької церков Євген Галицький і Павло Березняк при співі хору під проводом о. Петра Грицика відслужили Панахиду й освятили пам'ятник.

Головним промотором і душею проєкту був видатний організатор всіх національних імпрез у Віндзорі – голова відділу КУК Петро Мицак.

Ідея побудувати пам'ятник викликала глибоке зацікавлення та притягнула до співпраці свідомих працівників-патріотів. Чудові здібності при проєктуванні пам'ятника виявили Галина Мордованець-Реґенбоґен й Тома Реґенбоґен.

Після Панахиди усі зійшлися на поминальний бенкет, у якому взяли участь 150 гостей. Господарі бенкету Петро Мицак та Леся Назаревич відкрили програму. Головну доповідь виголосив президент СКУ Аскольд Лозинський, котрого представив Ігор Стебельський.

Після поминальної трапези Леся Назаркевич представила гостей. Привіти виголосили Почесний консул України Богдан Федорак, посадник міста Еди Франсіс, радний міста Давид Касіві та ін.

Генеральний консул України Ігор Лосовський з Торонто висловив подяку українській громаді у Віндзорі та околицях, що побудувала цей пам'ятник.

Стефанія Коростіль, яка народилась в селі Вільхівець Черкаської области, поділилася з присутніми своєю родинною трагедією того часу, коли під час голоду в її родині загинуло 6 осіб, а в її селі, котре нараховувало 7.000 дворів, майже всі загинули від голоду.

Оксана Пікуш, Олена Кіс та Соломія Стахів приготували концертову частину і заспівали в'язанку народних пісень, Соломія прочитала свій вірш, присвячений Голодоморові в Україні.

На кінець програми Петро Мицак висловив щиру подяку за доповідь, щиросердечні слова привіту, пожертви, участь, поміч і співпрацю.

Протоієрей Павло Березняк

Потрійне свято жіночої громади

ВОРЕН, Миш. – „Здобутки літ минулих внесемо у майбутнє" – ці слова стали девізом події, яка відбулася в Українському культурному центрі 6 листопада. В цей день союзянки Дітройтської округи відзначали 80-ліття Союзу Українок Америки, 70-ліття Дітройтської округи СУА та 60-ліття журналу „Наше життя". Було створено спеціяльний комітет, який очолила Маруся Зарицька-Червійовська.

У залі УКЦ зібралося багато гостей. Можна було побачити цікаві виставки фотокомпозицій з історії Округи Союзу Українок Дітройту, підготовлені Анною Мацілинською, хронологічно впорядковану виставку видань журналу „Наше життя", укомплектовану Стефанією Король та Дарією Конюх, а також виставку творів українських художників з Дітройту, Канади та України – Галини Цісарук, Яреми Козака, о. Володимира Немири, Христини Никорак, Юрія Савченка, Константина Савченка, Олександра Ткаченка та Євгенії Воробкевич.

Відкрила свято Марія Зарицька-Червійовська. Вела програму членка округи Наталія Гевко. Слова привітання сказала голова Дітройтської Округи СУА Лідія Казевич. Союзянки і всі присутні в залі заспівали гимн СУА під акомпаніямент фортепіяно Ольги Дубрівни-Соловій.

Голова СУА Ірина Куровицька привітала всіх, подякувала організаторам свята за запрошення і зупинилася на деяких сторінках славної історії українського жіночого руху в Америці і в усьому світі.

Молитву перед полуденком провів о. ігумен Даниїл Чайковський, парох церкви Непорочного Зачаття.

Після полуденку доповідачем була багатолітня працівниця українського відділу „Голосу Америки" Анна Дидик-Петренко, яка в короткій доповіді розкрила велику ролю українського радіо і жіночих організацій у світовому поступі до кращого життя в Україні та в діяспорі. Колишня редакторка журналу „Наше життя" Ольга Лісківська розповіла про ролю цього видання у розвитку жіночого руху в Америці. Бандурист Остап Стахів розповів про участь у Помаранчевих днях на Майдані у Києві, а також заспівав кілька народних українських пісень. Ірина Куровицька та Лідія Казевич вручили грамоти кращим активісткам та Відділам СУА.

В'язанку українських пісень заспівали союзянки з 115-го Відділу Округи СУА Дітройту, квартет „Соловейки" під мистецьким керівництвом Ольги Дубрівни-Соловій. Льотерію, в якій розігрувалися картини та інші вироби з експонованої на святі мистецької виставки, провела Христина Панасюк. Закрила свято Лідія Казевич, заключну молитву провів о. Пилип Сендрик, парох церкви св. Йосафата.

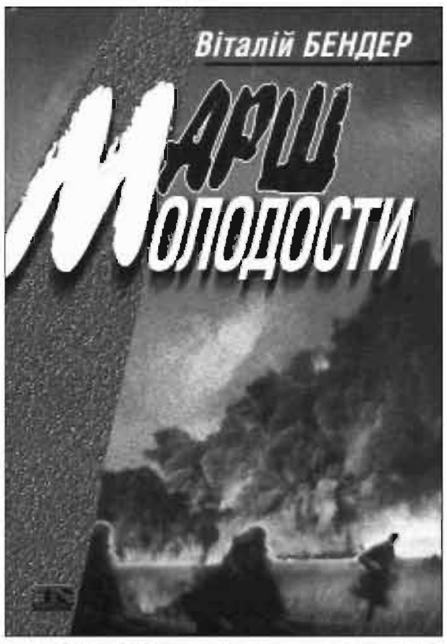
Ніна Василькевич

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Грудень 2005 р., ч. 64

Віталій Бендер жив з Україною в серці

Віталій Бендер – письменник, журналіст, політично-громадський діяч української діяспори народився 5 січня 1923 року в селищі-станції Слов'яно-Сербська, яка від 1936 року є в Луганській області на Донбасі. Ще перед початком Другої світової війни закінчив десятирічку і почав навчатися в педінституті. Влітку 1941 року був мобілізований в Червону армію, на фронті був двічі поранений. Потрапивши в німецький полон, дуже бідував і зголосився до дивізії „Галичина". Ця дивізія пізніше стала 1-ою дивізією Української Народної Армії. Зголосився до дивізії він не з любови до німців чи воєнщини, а щоб вирватися з полону та врятуватися від епідемії та голодової смерти в полоні, вже при кінці війни, в жовтні 1944 року.

Кінець війни застав його в чужій уніформі. Українська дивізія здалася в англійський полон і опинилася за дротом в місті Ріміні в Італії. В 1947 році всіх полонених українців перевезли до Англії, а 1949 року звільнили з полону.

Будучи за дротами англійського полону, Віталій Бендер почав писати короткі оповідання та новелі. В 1946 та 1947 роках видав він друком дві пригодницькі повісті: „Марко Бурджа" і „Навздогін за ворогом" та збірку оповідань „Минулі дні".

Роман „Марш молодости" в двох томах В. Бендера видано у видавництві „Дніпрова хвиля" в 1954 році в Мюнхені, у Німеччині. Цей твір він присвятив „Близьким і далеким землякам – стрільцям і старшинам 31-го полку, що впали на непривітних горбах під Штраденом". В 1983 році у Вініпезі, в Канаді, видано друком його детективно-розважальний твір „Вечірній гість", а 1984 р. – книгу нарисів-спогадів про провінційне українське містечко „Станція Пугаловська". Свої вояцькі пригоди й переживання він описав в книзі „Фронтові дороги", яка вийшла в 1937 р. Книгу „Станція Пугаловська" видано коштом організації Союзу Українців – жертв російсько-комуністичного терору (СУЖЕРО) в Канаді, а книга „Фронтові дороги" видана заходами й коштом СУЖЕРО й Демократичним Об'єднанням колишніх репресованих українців (ДОБРУС) в США. Віталій Бендер з 1949 року став членом Української Революційно-демократичної партії (УРДП) і був аж до кінця свого життя впливовим членом в керівництві цієї діяспори.

Від 1950 року В. Бендер почав регулярно друкуватися в „Українських вістях", надсилаючи туди свої оповідання та нариси. Політичний аспект української діяспори старався оминати, але його літературні зусилля помітили керівники УРДП в Новім Ульмі, де був секретаріят – Іван Багряний, Михайло Воскобійник, Федір Пігідо, Василь Григоренко. Василь Кубрик (Андрій Ромашко) та інші в особистих листах до нього заохочували його до написання політичних статтей. Так появилися його перші політичні внески спочатку в органі УРДП – журналові „Наші позиції", а пізніше – в газеті „Українські вісті".

В 1953 році Віталія Бендера вперше вибрано до управи Крайового комітету УРДП в Англії. Того року він особисто познайомився з Іваном Багряним – провідником УРДП, коли той був в Англії, як голова Української Національної Ради. Тоді й почалися розмови про його переїзд до Нового Ульму на працю головного редактора газети „Українські вісті". В листопаді 1954 року Василь Кубрик відійшов на працю до радіо „Свобода" до Мюнхену, а на його місце видавнича спілка „Українських вістей" призначила Віталія Бендера. Майже в кожному числі містив він свої передові, редакційні статті, відгуки на події дня, в яких відчувався його стиль підбадьорення та гордість бути українцем.

Часто порушував теми, які не всім подобалися, зокрема стаття „Новий етап", в якій шукав шляхів зближення з інтелігенцією України та твердив, що за новітню недолю України є частинно відповідальна й еміграція. Він не все бачив в рожевих кольорах в роки Визвольної боротьби (1917–1922 рр.) і висловлював думку, чи варто було робити повстання проти гетьмана Павла Скоропадського, яке використали більшовики і перебрали владу в Україні, принісши українському народові розкуркулювання, колгоспи, голод 1933 року, заслання, розстріли та нове поневолення.

Загалом Віталій Бендер написав близько 50 оповідань і новель, та понад 800 статтей, нарисів, сильветок, рецензій, радіоскриптів, фейлетонів і гуморесок, які в більшості друкувалися в газеті „Українські вісті" та в тижневику „Українська думка" в Англії, в журналах „Нові дні", „Молода Україна", „Наші позиції", „Всесвіт", „Оса", „Вісті комбатанта" та „Штурм". Статті не завжди підписував своїм ім'ям та прізвищем, а вживав різні псевда і криптоніми, як В. Дончак, Бен д'Е, Л. Любова, О. Кей, Вол. Токар, Ст. Петелько, Ол. Райт, Студент, П. Р. Бендя, в. б. та інші. В „Українських вістях" довший час містив статті без підпису в рубриці „На наш погляд" та вів рубрику „Прочитане, розказане, побачене, пережите", яку підписував псевдом П. Р. Бендя.

Віталій Бендер пробував свої сили і в поезії. Кілька його віршів покладено на ноти й награно на платівках і касетах композитором Борисом Дніпровим у Канаді.

Останні роки свого життя він скаржився на здоров'я та труднощі з серцем. Несподівано захворів, опинився в лікарні, перейшов операцію й ніби приходив до здоров'я, як раптово мав серцевий приступ, від якого й помер 30 жовтня 1991 року. Поховано його в Лондоні, Англії.

Щоб познайомити читачів України з творчістю та діяльністю Віталія Бендера, перевидано його книги – „Станція Пугаловська", „Фронтові дороги" та „Марш молодости", та статті, що були поміщені в різних роках в журналах.

Редактором книги про його поневіряння в Червоній армії, німецькому полоні та в дивізії „Галичина", що має 900 сторінок, є Олександер Шугай – представник Фундації в Києві. Художнє оформлення – Олега Коспи. Упорядником книги та автором вступного слова під назвою „Жив з Україною в серці" є Олексій Коновал. У кінці книги подано кілька поезій та пояснення скорочень назв партій, організацій, газет, журналів, маловживаних та льокальних слів, військових термінів, русизмів, солдатського жаргону та ін.

Фундація ім. Ів. Багряного, коштом якої видано книгу у видавництві „Юніверсум" в Києві, плянує зробити презентацію книги в Національній спілці письменників України, на Луганщині, де народився Віталій Бендер. Книга буде вручена Лізі українських меценатів для учнів та учителів-учасників конкурсу української мови та всім шістьом представникам Фундації в Україні для поширення в бібліотеках.

Цю цікаву книгу можна придбати, висилаючи чек на 30 амер. долярів на адресу Фундації.

Дякуємо!

Від часу появи сторінки Фундації, ч. 63, прислали пожертви такі особи: 5,220 дол. – **Юрій Воскобійник**; 150 дол. – **Іван Головацький** з Австралії; по 100 долярів – **Оля Павленко** для притулку сиріт в Україні та **Михайло Коргун**; 50 дол. – **Анна Білоус;** по 25 дол. – **Іван Лавринюк, Роман Ричок та Оля Марущак** в пам'ять шкільного друга з табору в Ельвангені Володимира Ткача; 15 дол. – **Ольга Скляр.**

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й просить і далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб ми могли допомагати сиротам, рідним газетам та журналам та виданню книг в Україні.

Анатолієві Лисому – 80 років

Анатолій Лисий – лікар, журналіст, громадсько-політичний та церковний діяч. Народився 5 грудня 1925 року в селі Підлипне, Конотопський район, Сумська область. Під час війни виїхав на Захід. Перебував в таборах для „остівців" біля Відня в Австрії. Після війни його родина переїхала в Німеччину. В 1945 році розпочав навчання в Мюнхені на медичному факультеті в університеті Людвіґа Максимиліяна. В 1950 році закінчив медичну школу й виїхав до США. Від 1955 року служив в американській армії лікарем, в ранзі капітана, а після звільнення був вісім років майором в резерві армії. Від 1960 року в Мінеаполісі працював в приватній практиці медицини і хірургії. Також мав звання професора – співпрацівника медичного факультету Міннесотського університету.

До Української Революційно-демократичної партії (УРДП) вступив ще за студентських років в Мюнхені 1947 року. По приїзді до США продовжував політичну діяльність в рядах УРДП. Від 1965 року став членом Секретаріяту ЦК УРДП, організаційним референтом та одним з заступників голови партії. Після перенесення газети „Українські вісті" з Нового Ульму, в Німеччині, до Дітройту, США, був обраний головою видавничої спілки. З 1982 року до 2000 року був головою Фундації, а в 2004 році очолив Фундацію знову.

Із створенням Об'єднання Демократичної Української Молоді (ОДУМ) в 1950 році включився в працю цієї організації в Мінеаполісі та в управі ОДУМ-у США. В роках 1973–77 був головою головної управи ОДУМ-у США. Багато років належав до редакційної колегії журналу ОДУМ-у „Молода Україна".

В 1989 році, коли в Україні почався процес відродження української держави, став головою Комітету допомоги Руху. Цей комітет розгорнув активну працю поміж американцями українського походження в Мінесоті для допомоги українському народові. На початках допомога була звернена насамперед жертвам чорнобильської трагедії. Було вислано його старанням понад дві тонни ліків та інших медичних матеріялів. Також було придбано і вислано в Україну повне обладнання для 40-ліжкового шпиталю, включно з ліжками та операційною апаратурою. Багато праці Анатолій Лисий приділяв, і далі приділяє, економічній, медичній та фінансовій допомозі Україні.

Анатолій Лисий одружений з Дарією Антохій. Мають сина та двох дочок, які одружені й мають свої родини. Він з дружиною багато разів був в Україні, виконуючи різні обов'язки Фундації. В 2004 році був спостерігачем на першій турі виборів Президента України і 6 листопада несподівано захворів в Києві й опинився в лікарні, маючи так званий інсульт мозку. 23 листопада 2004 р. дружина з сином перевезли його до США, де він довший час перебував у лікарні. Тепер він проходить регабілітаційне лікування й здоров'я його повільно покращується.

В його 80-річчя бажаємо йому від усього членства Фундації скорого повного видорування, щастя й всього найкращого!

Дописи і листи до сторінки Фундації імені І. Багряного просимо слати на адресу:
Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave., Arlington Heights,
IL 60005 USA
Сторінку редагує
Олексій Коновал

Довголітні членки 1-го Відділу отримали Грамоти заслуги за свою довголітню працю (зліва): Почесна голова 1-го Відділу і Почесна членка СУА Лідія Маґун, Почесна голова 1-го Відділу і Почесна членка СУА Олена-Леся Ґой, Почесна членка Відділу і Почесна членка Округи в Ню-Йорку Іванна Мачай, Почесна членка Відділу Стефанія Гуменюк, голова Відділу Оля Дейнеко, Почесна членка Відділу Анна Сєрант, Почесна членка Відділу Стефанія Семущак.

НЮ-ЙОРК. – Хоча для кожної жінки 80-річний вік – це вже „глибока старість", яку не хочеться навіть згадувати – 80-ліття жіночої організації, зокрема її одного, саме 1-го Відділу, стало рідкісним і великим святом. Таке свято відзначали членкині 1-го Відділу Союзу Українок в Ню-Йорку у першу неділю листопада. На святковий полуденок зібралася велика кількість членок СУА, зокрема цього „історичного" Відділу, які з радістю та гордістю вітали „ювілятку".

Полуденком провадила теперішня голова 1-го Відділу Оля Дейнеко, яка хоч і належить до недавніх „переселенців" з України, але зуміла своєю працею та особливим чаром здобути загальне признання та співпрацю. Її успіх записався дуже позитивно саме на святкуванні 80-річчя 1-го Відділу СУА, в якому відзначено усіх дотеперішніх і сьогоднішніх активних членів цього Відділу.

Присутніх на відзначенні представила саме голова О. Дейнеко, після того, як О. Кузишин, пресова референтка Відділу, подала коротко історію Відділу, що стільки праці здійснив від своїх „народин". Справді, історія оцього Відділу – це історія цілої організації Союзу Українок Америки, що розпочав свою працю саме з 1-го Відділу, який спершу носив назву Української Жіночої Громади.

Це саме був цей Перший відділ жіночої організації, що прибрала назву Союзу Українок Америки і від початку існування несла постійно поміч Україні, матеріяльну і моральну, підтримуючи усі змагання українців до самостійности.

Цей Перший Відділ, заснований у грудні 1921 р. Марією Скубовою, медичною сестрою часів Визвольних Змагань, поставив собі як завдання допомагати зруйнованій війною батьківщині, і ця поміч Україні залишилася і досі як головне завдання членок цього Відділу. Це можна було відчути і на цьому виняткову святкуванні, на яке зібралися численні членки 1-го Відділу СУА і Союзу Українок в загальному, щоб відзначити рідкісну „ювілятку", та їхнє нагородження.

Про працю і успіхи Відділу чули ми у святкуванні не один раз, а поіменне викликання колишніх голів та активних членок, доповнило живу історію. Одна за одною виходили перед присутніх найбільш заслужені членки 1-го Відділу для признання і подяки. Вони отримали відповідні грамоти, а присутні обдаровували їх безупинними оплесками. Усі вони висловлювали гордість, що є у цьому особливо заслуженому відділі, а слова провідних „союзянок" з привітом від голови Ірини Куровицької додавали їм відповідного настрою і зворушення.

У мистецькій програмі подарували „ювіляткам" свої вміння співачка Лариса Магун-Гурин, наймолодша учасниця, але вже добре відома із своїх виступів Христинка Махно і тріо Ганна і Микола Луцаки з Левком Лопацьким.

Привіти і признання висловили окремо Марія Лозинська, Леся Кіршак (найстарша членка Відділу!) Лідія Магун, Оксана Фаріон, відчитано також привіт від неприсутньої голови СУА Ірини Куровицької, як також привітали Відділ з його ювілеєм голова Округи СУА Надія Савчук, головна редакторка „Нашого життя" Ірина Чабан, Марія Шуст – від Українського музею і Наталія Дума – від Товариства „Самопоміч", як його голова.

Почесним присутнім на цих святкуваннях був від УКЦ о. Маріо Дацишин, який виголосив відповідний привіт та провів молитву. Окремою частиною святкування було вручення особливих почесних грамот шести найбільш заслуженим членкам відділу і внесення великого торта, який з відповідним „многолітством" засвіченими свічечками нагадував причину таких „уродин". Усі присутні з радістю співали „Многая літа" і бажали собі на дальші роки такої наснаги та щирої праці, як її мали у цьому відділі СУА його засновниці та перші члени.

Щирість цих святкувань та тепла атмосфера, яку зуміли створити організаторки оцих „уродин" дають найкраще надію на це, що Перший відділ буде продовжувати свою працю згідно із словами гимну СУА:

„Гей, сестри, вгору очі
І духа піднесім
Стрічати кращу долю
Ми разом всі ідім!"

О. К.

З нагоди 80-ліття 1-го Відділу Союзу Українок Америки в Ню-Йорку Грамоту за заслужену працю передає голові Відділу Олі Дейнеко, перша заступниця голови СУА Оксана Фаріон.

Провідник українців Казахстану відвідав Вашінґтон

У Посольстві України (зліва): Володимир Самофалов, Михайло Савків мол., Наталя Голуб, Михайло Парипса, Петро Палюх.

ВАШІНҐТОН, ДК. – Михайло Парипса, голова Асоціяції українців Казахстану та Товариства української культури ім. Т. Шевченка, заступник голови УВКР та член Ради народів Казахстану, який прибув до США на запрошення РОДУ УККА, відвідав українські громади США, де мав можливість розповісти про життя українців у Казахстані та подякувати українській громаді США, яка багато причинилися до побудови українських церков у Павлодарі та Астані, а також до відкриття Школи українознавства та українського громадського центру в Казахстані.

9 листопада, під час перебування у Вашінґтоні, М. Парипса зустрівся з заступником Посла Казахстану в США Талгатом Калієвим, а в Посольстві України – з Наталею Голуб, другим секретарем. Було обговорено можливі шляхи допомоги українській громаді у Казахстані, зокрема щодо створення музею КарЛаг-у у Павлодарі. М. Парипса також зустрівся з Сузен Кватрон, радником члена Конгресу Паловна (Дем. -Н. Дж.), якій розповів про життя української громади в Казахстані.

УНІС

Відбувся з'їзд українців Европи

КОШІЦЕ, Словаччина. – З 11 по 13 листопада у відпочинковій оселі „Злата Ідка" біля Кошиць проходив XI з'їзд Европейського Конґресу Українців – ЕКУ. На ньому було представлено 17 організацій-членів ЕКУ з 15 країн Европи – з Великої Британії, Бельгії, Чехії, Словаччини, Угорщини, Польщі, Хорватії, Сербії і Чорногорії, Греції, Естонії, Швеції. Своє уповноваження у письмовій формі передали організації об'єднання українців в Боснії, Еспанії, Данії і Латвії.

Співорганізаторами з'їзду були уступаючий голова ЕКУ Левко Довгович та Союз русинів-українців Словацької Республіки.

До почесної президії були запрошені Генеральний консул України в Пряшеві Інна Огнівець, голова Української Всесвітньої Координаційної Ради Михайло Горинь, Генеральний секретар Світового Конґресу Українців Віктор Педенко і голова Союзу русинів-українців Словацької Республіки Іван Лаба, які виголосили привітання. Інна Огнівець зачитала привіт від міністра закордонних справ України Бориса Тарасюка.

Другого дня з'їзду велася дискусія щодо визначення майбутніх напрямків діяльности ЕКУ та його складових частин. З'їзд затвердив зміни Статуту ЕКУ, а також прийняв у дійсні члени Федерацію Українських Асоціяцій Еспанії, а в умовне членство – Спілку Українців Португалії, до часу виконання ними необхідних адміністративно-організаційних формальностей.

Відбулися вибори нових керівних органів ЕКУ на чергову каденцію 2005-2009 рр. Головою обрано Ярославу Гортяні (Угорщина).

12 листопада учасники з'їзду побували на урочистому концерті Українського хору „Карпати" з Кошиць, з нагоди 20-річчя діяльности хору, яке відбулося у Будинку мистецтв міста Кошиць. Засновникові та мистецькому керівникові хору „Карпати" Левкові Довговичу вручено почесну відзнаку Закарпатської обласної державної адміністрації, а Український хор „Карпати" за рішенням Міністерства культури України отримав назву Народного хору.

Третього дня з'їзду були затверджені резолюції. Запляновано проведення Українського міжнародного молодіжного табору, практичного курсу для викладачів українських шкіл організацій-членів ЕКУ, продовжувати працю щодо визнання урядами країн їх проживання Голодомору 1932-1933 рр. як акту геноциду проти українського народу, а також на високому рівні проводити Дні української культури в країнах проживання української діяспори; сприяти зближенню діяспорної молоді з молодіжними організаціями України; відзначати активних діячів мистецтва та промоторів української культури за кордоном, спростити поточну складну процедуру отримання статусу закордонного українця і привернути увагу Міністерства транспорту України до неоднакового трактування водійських прав поза межами України.

Мирослав Гочак

Д-р Ярослав Дужий – „Українець року"

ДІТРОЙТ, Миш. – В неділю, 30 жовтня, громадська гуманітарна організація „Ґрадуанти Дітройту і Вінзору" влаштувала бенкет з діловою і мистецькою програмою для відзначення 66-го року своєї плідної діяльности. З цієї нагоди керівники згаданої організації надали стипендії дванадцятьом студентам університетів і проголосили „Українцем року-2005" Ярослава Дужого, почесного доктора УВУ, визначного політичного і громадського діяча, відомого мецената.

Імпрезу відкрив президент „Ґрадуантів Дітройту-Вінзору" д-р Ярослав Савка, а програму вів Олег Цєплий, ветеран американської армії. Молитву, започатковану о. Пилипом Сандриком, парохом церкви св. Йосафата у Ворені, проказали всі присутні, також вшанували хвилинною мовчанкою трьох членів Організації, які відійшли у Божу вічність – Марусю Бек, Степана Віхара й Ірину Ждан.

Після вечері, у мистецькій програмі, виступив популярний в громаді мішаний хор сеньйорів „Золоті дзвони", під керівництвом і акомпаніяментом Ольги Дубрівної-Соловій. Після мистецької програми керівник з ділянки стипендій Лідія Неганів, викликаючи по черзі студентів, вручила їм стипендійні сертифікати. Їх отримали: Христина Ігнасів, Шела Корнило, Григорій Михайлюк, Андрій Німек, Христина Рижій, Юрій Волощук, Микола Корнило, Наталія Лаврин, Галина Мішенич, Петро Ониськів, Еріка Шарон і Ірина Жиґалкіна. Чимало з нагороджених – діти новоприбулих з України батьків.

Кульмінаційною точкою програми було проголошення почесного доктора Ярослава Дужого „Українцем Року-2005". Це справді людина з Україною в серці і широкою конструктивною ініціятивою. Про його життєвий шлях і діяльність розповів зібраним на бенкеті президент „Ґрадуантів Дітройту і Вінзору" д-р Я. Савка, підкресливши, що протягом минулих 50 років Я. Дужий заслужив високу авторитетність не тільки в метропольному Дітройті, але в США взагалі, а також в Україні.

Я. Дужий народився в Перемишлі 26 листопада 1923 року. Закінчивши гімназію, вступив на студії ветеринарії у Львові, але під час німецької окупації був заарештований ґестапом, засуджений на розстріл, відтак розстріл був замінений на довголітнє ув'язнення в тюрмах Львова, Кракова і концтаборах „Ґросс-Розен", „Дора" і „Берґен-Бельзен". На волю вийшов 15 квітня 1945 року, після таборів у Мюнстері, Карльсфельді і Міттенвальді в 1949 році прибув до США і поселився в Дітройті. В 1956 році став співвласником корпорації „Силектрон", був напереміну президентом згаданого підприємства з партнером Стефаном Феденком. Після проголошення Акту Незалежности України Я. Дужий заснував підприємство в Києві – „Енвотехсистем", а в 1995 році став партнером корпорації „Крокус" в Городку біля Львова.

В США цікавився дослівно усім: спів в церковних і світських хорах і в Капелі бандуристів ім. Т. Шевченка, з якою їздив в турне по Україні в 1991 і 1994 роках, був довголітнім головою хору „Ватра" при Українському культурному центрі у Ворені.

Допомагаючи матеріяльно українським науковим інституціям, Я. Дужий дбав про розбудову і закріплення України авторитетними науковцями та інституціями. З цією метою подружжя Дужих заснувало стотисячний фонд в Гарвардському університеті, ініціювало збірку на Катедри українознавства при цьому університеті, сума якої склала 275,000 дол. Незадовго після цього Я. Дужий, познайомившись з президентом Національного університету „Києво-Могилянська академія" Вячеславом Брюховецьким, відкрив другий стотисячний фонд – для розвитку факультетів і виховання підростаючого покоління. Наукова Рада НАУКМА нагородила Я. Дужого своїм найвищим відзначенням – медалею Петра Могили. Подружжя Дужих підтримувало Науково-дослідний центр у Канаді, УВУ в Мюнхені та інші проєкти. У 2004 році Я. Дужий отримав почесний докторат УВУ.

Можна б ще багато розповісти про політичну, громадську і гуманітарну діяльність Я. Дужого, його участь у численних комітетах, дирекції УКЦентру на пості голови, заступника, касира, в Комітеті відзначення Тисячоліття християнства в Україні, про його зустрічі з президентами Роналдом Реґеном, Джордом Бушем-старшим, першим президентом Незалежної України Леонідом Кравчуком та іншими політиками федерального і штатного рівня.

Дружина Ярослава, Ольга, яка віддано працювала над здійсненням їхніх спільних проєктів, відійшла у Божу Вічність 18 липня 2004 року. Подружжя Дужих давало добрий приклад молодшому поколінні, як треба ефективно допомагати Україні стати на власні ноги, долати тяжкий спадок совєтського режиму.

Від імені батьків, подяку "Ґрадуантам Дітройту-Вінзору" прочитала донька Марія-Ольга (по-українськи) і старший син Андрій, який, до речі, наслідуючи батька, бере активну участь в політичному і українському громадському житті і тепер є членом міської управи. Обидвоє підкреслювали, що „науки", які вони винесли з рідного домашнього „гнізда", передають тепер своїм дітям в переконанні і вірі, що вони будуть продовжувати те, що розпочав їхній батько – „Українець року-2005". Уся родина Дужих, включно з онуками, була присутня на урочистостях.

На адресу Я. Дужого надійшли щирі привітання від федерального сенатора Дебі Стебенов, конґресмена Сендера Левіна, голови Ради комісарів Ненсі М. Вайт, привітання від Ради міста Ворену, за підписом дев'ятьох дорадників, від Українського Конґресового Комітету Америки – за підписом Михайла Савківа і Марійки Дупляк, та від багатьох осіб.

Імпрезу закінчив молитвою о. П. Сендрик, побажавши усім добра та зміцнення духовности української нації.

Володимир Левенець

Стоять (зліва) Андрій Дужий, д-р Ярослав Дужий, д-р Ярослав Савка вручає грамоту „Українець Року-2005"

Я. Дужий з родиною.

Патріярх...

(Закінчення зі стор. 5)

християнських конфесій діяти разом, об'єднувати зусилля. Як УПЦ Київського Патріярхату розуміє екуменізм? І в цьому контексті – як Ви особисто сприйняли переїзд церковного центру УГКЦ зі Львова до Києва і яку переспективу ця подія може, на Ваш погляд, відкрити?

– Коли в 2001 році Папа Іван Павло Другий відвідав Україну, Московський патріярхат був проти цієї історичної візити, а ми щиро вітали її. І під час зустрічі з Папою я мав нагоду зауважити, що християнські Церкви повинні змінити наголоси в екуменізмі. Що не слід на перше місце ставити завдання створення єдиної Христової Церкви, натомість пріоритетом треба зробити відродження моралі і духовности в християнському середовищі. Адже мораль повсюдно занепадає, з'являються і все аґресивніше наступають такі вади, котрі раніше якщо й існували, то тільки на марґінесах людського буття. Зокрема, скажімо, гомосексуалізм, котрий буквально розхитує моральні і взагалі життєві основи европейської цивілізації.Тому, на мою думку, необхідно в екуменічному русі перенести наголоси саме на цю та подібні проблеми. В цілому ми підтримуємо екуменічні зусилля, ми маємо дуже добрі стосунки з УГКЦ, з Українською Римо-Католицькою Церквою, з протестантськими Церквами. Робимо спільні заяви і звернення, як от, наприклад, тепер – про доцільність запровадження в школах України нового предмету – християнської етики.

Коли УГКЦ переніс свій центр зі Львова до Києва, ми поставилися до цього цілком толерантно. Я тоді сказав, що це право самої УГКЦ, але що й нам від цього перенесеня буде краще – ми зможемо ближче, тісніше спілкуватися.

– Ваш приїзд до Америки неминуче повертає нас до проблеми канонічности і до того, як нею можна маніпулювати і зловживати. Наприклад, ми в листах читачів після 1995 року знаходимо два пояснення з приводу переходу УПЦ в США під юрисдикцію Константинопольської патріярхії: одні вважають, що цей перехід може посприяти Православній Церкві Київського патріярхату в сенсі визнання її канонічности, інші - що це був не перехід, а нічим не обґрунтований відрив від України. Як цю подію тлумачать київські богослови?

– Коли УПЦ в США перейшла під юрисдикцію Вселенського патріярха, ми не вітали цього. Цей крок послаблював нас, тобто УПЦ Київського патріярхату. За Патріярха Мстислава то була одна Церква – в Україні і в США. Однак, мені було відомо, що деякі архиєреї УПЦ в США занепокоювалися з того приводу, що не мають молитовного єднання з іншими православними Церквами. Це вони говорили й Патріярхові Мстиславові, тоді ще Митрополитові. Але він, як знаємо, був правдивим патріотом, сином свого народу, і вважав, що важливішим є не визнання, а служіння Богові та Україні. Тому не йшов на підпорядкування Константинополеві, хоч пропозиції такі одержував. Зокрема й особливо – з боку Патріярха Афінагора, з яким Владика Мстислав мав дуже добрі взаємини. І до останнього подиху Патріярх Мстислав не зрадив ні своїй Церкві, ні своєму народові. Коли ж він помер, єрархи і священики, для яких Україна і Українська Церква були вже на другому місці, підпорядкувалися Константинополеві, що й спричинило розкол в УПЦ в США. Частина парафій, котра не захотіла зміни підпорядкування, залишилася в складі Київського патріярхату. Звичайно ж, якусь допомогу єрархи УПЦ в США нам надають. Як, ось, наприклад, Архиєпископ Всеволод. Тим часом обставини вимагають активнішої співпраці. Ви знаєте, що УПЦ Київського патріярхату пропонувала УАПЦ об'єднатися в одну Церкву. Однак єпископ УАПЦ Андрій відмовився, пославшись на те, що нема благословення на таке об'єднання від Вселенського Патріярха. Я не вірю, що нема такого благословення, бо Патріярх Варфоломій щиро зацікавлений в цьому об'єднанні. Тоді Єпископ Андрій починає покликуватися на УПЦ в США – мовляв, нема благословення з цього боку. І тому ми дуже хотіли б, щоб єрархія УПЦ в США була якомога активнішою в сприянні визнанню Київського патріярхату. Це визнання – крок до створення єдиної в Україні Православної Церкви, крок до моменту, коли парафії та епархії УПЦ Московського патріярхату стануть на спільну дорогу з нами в служінні Христовій Церкві й Україні. На цій дорозі підтримує нас Господь.

Проєкти, над якими НТШ-А працює

1.Можливі мовні проєкти:
•після появи друком збірника (спонсороване НТШ-А у 2005 р.) «УКРАЇНСЬКА МОВА У XX СТОРІЧЧІ: ІСТОРІЯ ЛІНГВОЦИДУ» видати вибрані матеріяли ширшим тиражем;
•підтримка каталогування корпусу української мови (поодинокі слова, їх значення і вживання);
•підтримка видань словників наукової термінології різних спеціяльностей українською мовою.

2.Проєкти, пов'язані з історією, археологією:
•продовжувати спонсорувати курс історії України (для аспірантів і докторантів) в Колюмбійському університеті;
•після 4-річного підтримування археологічних розкопків Батурина – продовжувати їх, як і пов'язані з цим видання;
•стипендії для писання докторської дисертації (у американському університеті) на тему з історії України.

3.Проєкти, пов'язані з українською літературою:
•продовжувати спонсорувати перший журнал перекладів української літератури UKRAINIAN LITERATURE: A JOURNAL OF TRANSLATIONS;
•видавати наукові праці з українського літературознавства;
•видати широким тиражем замовлену науково-популярну працю Валерія Шевчука про гетьмана Івана Мазепу.

4.Проєкти, пов'язані з бібліотекою та архівами:
•продовжувати уділяти стипендії науковцям з віддалених міст/країн під час їхніх досліджень в архіві чи бібліотеці НТШ-А;
•продовжувати приймати і каталогувати нові архіви;
•давати підтримку каталогуванню давніх архівів НТШ знайдених в Польщі.

5.Спонсорування міжнародних наукових конференцій на українознавство.

Це наші пляни. Їхнє здійснення можливе тільки завдяки щедрості жертводавців
Будемо вдячні за дальшу фінансову підтримку від нашої патріотичної громади, без якої наша наукова, видавнича та стипендійна праця була б неможливою.

Подяка нашим жертводавцям

За час від 1 вересня 2003 р. до 1 вересня 2005 р.
(задля заощадження місця випускаємо наукові звання і посади жертводавців)

$ 67,541	Зі спадку бл.п. Володимира Прокопа;
6,000	зі спадку бл.п. Михайла і Анастасії Пирських;
3,406.02	Карінський, Стейптон, Ґальбато і Тіґан;
2,500	Володимир і Анна Раки (Фундація);
2,028	Олександер Лужницький;
2,000	Уляна Климишин;
1,600.49	Пласт;
1,120	Юрій Трухлий;
По 1,000	Володимир Демчук (в пам'ять Люби Мриглоцької), Любомир і Лариса Онишкевичі, Федеральна Кредитова Кооператива "СУМА" (Йонкерс);
750	Федеральна Кредитова Спілка "Самопоміч" (Нью-Йорк);
700	Муррей Сенькусь;
620	Володимир Петришин;
600	Лев Чировський;
По 500	Борис Галаган, Борис Глинський, Любомир Калинич, Юрій і Авра Слюсарчуки, Українська Федеральна Кредитна Спілка (Рочестер), Богдан Хомюк,Пол. Іван С. Карк, Орест Попович, Марія Фішер-Слиш, Олесь М. Смолянський, Степан Стецура;
300	Юрій Темницький;
По 250	Христина Дурбак, Юліян Куляс;
225	Анна Максимович;
207	Богдан Футей;
По 200	Володимир О. Воловодюк, Роман Воронка, Евген Івашків, Іван Коропецький, Дмитро Косович, Теодор Крупа, Оксана Луцька, Орест Небеш, Ярослав Оберишин, Лідія Прокоп і Володимир Артимишин, Лідія Процик, Володимир і Анна Раки (в пам'ять Мирослава Прокопа), Олександер Стрільбицький, Олексадра Яцкевич (в пам'ять Лева Яцкевича);
175	Дарія Питляр (в пам'ять Ореста Питляра);
150	Софія Г. Кудрик, Василь Федорців;
135	Орест М. Галан (громадський комітет);
По 130	Наталія Іванів, Оксана Пясецька, Українське Патріярхальне Товариство;
125	Ольга Демицька;
120	Андрій Храпливий;
110	Леонід Мостович;
105	Дарія Дроздовська (збірка 83 відділу СУА на надгробний пам'ятник Джеймса Мейса);
По 100	Роман Н. Алиськевич, Марія Бакалець, Ярослав Бігун, Олекса М. Біланюк, Микола Галів, Юрій Галушинський, Мирон Гнатейко, Олег Гой, Петро Грицак, Володимир О. Демчук (в пам'ять Люби Мриглоцької), Тетяна Марта Доберчак, Адріян Долинський, Олександер Клос (в пам'ять Ореста Питляра), Лев Д. Кушнір, Ярослав Лешко, Володимир Лисняк, Йоанна Ліпська, Мерил Літепло, Едвард Мельничук, Йов В. Мойсюк, Яр В. Моцюк, Лідія Прокоп (через J.P. Morgan Chase Foundation Matching Gift Program), Павло Пундій, Йоанна Ратич, Нестор Рехтицький, Й. Рожанковський, Юрій Руденський, Марта Рудик, Іван Сєрант, Олег Склепкович, Олександер Скоп, Марта Л. Тарнавська, Богдан Турчинюк, Стефанія Чорна (в пам'ять Миколи Чорного), Христина Шипилява;
95	Зенон Гіль;
По 75	Веніямін Корсунь, Марія Крамаренко, Анна Люба Мичковська, Сергій Сахарук;
70	Анастасія Сочинська;
65	Алісія Л. Кейді;
По 60	Орест Городиський, Надя Дейчаківська, Наталія Ковалів, Петро Лещишин, Василь Ліщинецький, Орест Менцінський, Оксана Мостович, Микола Ненадкевич;
По 55	Ярослав М. Дужий, Осип Німелович, Емілія О. Ройовська, Галина Степаненко, Роман Стефанюк, Віра С. Тригос;
По 50	Марія Андрусяк, Христина Баранецька, Богдан Бігун, Ярослав Білинський, Марія Борковська, Ярослав Н. Гелета, Ґрант Давсон, Компанія Дністер, Ростислав і Катерина Довбенки, Ярослав Кіцюк, Ігор В. Козак, Юрій Коломєць, Дарія Конюх (в пам'ять Ореста Питляра), Дарія Конюх, Іван Куземський,Мирослав В. Кулинич, Степан Б. Куриляс, Левко Майстренко, о. д. Юрій Малаховський, Мирослава Мірошниченко, Мотря Мілянич, Олена О. Морозевич, Степан Нечай, Петро Одарченко, Володимир Процик, Василь Сосяк, Микола Стасів, Борис Тарнавський, Нестор Ходновський, Богдан Худьо, Емілія Шараневич, Віра Шершень, Надя Шкільник, Мирослав Шмігель, Іриней Юрчук, Дарія Якубович, Олександер Якубович, Мирон Яросевич, Марта Л. Ярош;
45	Віра Кушнір;
По 40	Ірена Іванчишин, Олена Качала, Любомира Костечко, Стефанія Семущак, Марія Храмаренко;
По 35	Ольга Кузьмович, Ярослав Мігайчук;
По 30	Дарія Дика, Олена Ляхова, Володимир Огаренко, Петро Поліщук;
26	Василь Колодчин;
По 25	Ольга Антохій, Леся Волошин (в пам'ять Ореста Питляра), Олег Волянський (в пам'ять Мирослава Прокопа), Стефанія Єрмолович, Борис Захарчук, Надя Т. Кмета, Михайло Ковальчук, Петро Кулинич, Сергій Левков, Андрій Маринюк, Василь Марчук, Ярослав Мигайчук, Василь Мисак, ФКС Федеральна Кредитова Спілка "Самопоміч" (Нью-Джерзі), Олександер Рівний, Стефан Секретар, Любомира Сілецька, Володимир Слиж, Мирослава Тершаковець, Вячеслав А. Цетенко, Орест Чапельський, Ярослав Червоняк, Нік Черевайко, Ярослав Чипак, Ольга Чипак;
По 20	Дмитро Бездух, Володимир Безсонів, Олег Весоловський, Дарія Витвицька,Володимир Ворох, Теодор Гайдук, Емілія Малина Дзюба, Ксеня Л. Коженьовська, Богдан Р. Кузьма, Роман В. Кухар, Ярослава Кушнір, Олександер Пришляк, Антоніна Шийка, Михайло Яцух;
По 15	Мирослава Знаєнко, Микола Лаврин;
По 10	Мирон Болюх, Михайло Василишин, Стенлі Вестон, Роман Гак, Володимир О. Демчук, Володимир Дитиняк, Роман З. Запотович, Богдан Казанівський, Нестор Когут, Юрій Кульчицький, Любомира С. Міз, Олександер Палиць, Дарія Питляр, Юрій Солодкий, Марія Тесленко, Іван Черешня, Надя Яворів.

ПОЖЕРТВИ НА ПРИЗНАЧЕНІ ЦІЛІ.

Фонд фільму про "Березу Картузьку"

5,000 Юрій Богатюк.

Проєкт "Енциклопедія Української Діяспори"

1,100 Ігор Гайда;
250 Осип Данко;
200 Ярослав Ґ. Панчук.

Фонд спорудження пропам'ятної таблиці Володимирові Старосольському

600 Юрій Темницький;
100 Мирон Яросевич;
50 Мирослава Мирошниченко.

Фонд першого українського журналу перекладів "UKRAINIAN LITERATURE: A Journal of Translations"

500 Зеня А. Черник;
200 Марта Тарнавська;
100 Лариса Лисняк.

Фонд "Волинь" на видання "Зібрання філологічних праць Костянтина Михальчука"

250 Українська Національна Кредитова Спілка (Нью-Йорк);
100 Джессі В. Шайдевіч;
50 Тадеуш Н. Кміта;
25 Олександер Михайлюк.

ЧАСТИННЕ ВИКОРИСТАННЯ ФОНДІВ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім.ШЕВЧЕНКА

На стипендії, гранти й книжкові видання
З Фонду ім. Наталії Данильченко – на видання і дослідження:

1. Актуальні питання антропоніміки. (Ред. І.Є. Єфименко) Київ.Інститут української мови НАНУ, 2005. 270 с.
2. Український портрет на тлі Праги . Нью-Йорк-Прага. НТШ-А, Слов'янська бібліотека, 2005. 222 с. (Оксана Пеленська).
3. Я повертаю Україні те, що в неї вкрадено (Раїса Іванченко, історична праця, друкується);
4. Дмитро Чижевський. Філософські твори у 4-х тт. Київ. Смолоскип. 2005.
5. Вітражі Львова кінця XIX – початку XX століття. Інститут народознавства НАНУ. Львів. 2004, 236 с. (Ростислава Грималюк).
6. Дослідження про Нью-Йоркську Групу (Лаура Копецька, Чехія).
7. Археологічні розкопки Батурина (Володимир Мезенцев).
8. Записки НТШ. Праці Історично-філософської секції. ч. 243.
9. Записки НТШ. Праці Археологічної комісії.ч. 244.
10. Записки НТШ. Праці Філологічної секції. ч. 246.

11. Син століття: Микола Колесса (Любов Кияновська).
12. Церкви Холмської єпархії. Львів. НТШ, 2005. 560 с. (Василь Слободян).

З Фонду Юрія Кузева – на видання і дослідження:

1. Литовські метрики (В. Кравченко, друкується).
2. Математичний аналіз. Львів. Галицька Видавнича Спілка. 2004, 530 с.(С.І.Підкуйко).
3. Розвиток математичних ідей Михайла Кравчука. Київ-Нью-Йорк, 2004. 779 с. (Ред. Н. Вірченко).
4. Society in Transition. Toronto, Canadian Scholars Press, 2003. 434 с. (Ред. Всеволод Ісаїв).
5. Українське суспільство на шляху перетворень: західна інтерпретація. Київ. Видавничий дім "КМ Академія", 2004. 362 с. (Ред. Всеволод Ісаїв).
6. Антропологічні дослідження в Україні (Анна Фурніє, Johns Hopkins University).
7. На археологічні розкопки Батурина (Володимир Мезенцев).

З Фонду Івана і Елизавети Хлопецьких – на видання:

1. Атлас української мови. Київ, Наукова думка, 2001. 268 с.
2. Спомини в чотирьох томах (Лесь Танюк).
3. Наддністрянські регіональні словники (Л.Полюга і О.Шило).
4. Архів НТШ в Національній Бібліотеці в Варшаві; (Галина Сварник).
5. Слово. Хрест. Шабля. Київ, Смолоскип, 2005. 904 с. (Микола Корпанюк).
6. Олена Степанів. Наукові праці . Есе. Спогади. Львів, 2003. 608 с. (Олег Шаблій).
7. Гра як пізнавальна та конструктивна діяльність. У 2 тт. Харків. Фоліо. 2005 (Леонід Іваненко).
8. Der gelbe Furst (Василь Барка), переклад німецькою мовою повісті Жовтий Князь.

З Фонду ім. Михайла Грушевського – на видання і дослідження:

1. Рукописи, документи і матеріали Михайла Грушевського у фондах Центрального державного історичного архіву України у Львові: каталог. Львів. НТШ, 2005. 220 с.
2. Prisoner's Dilemma: The Politics of the Great Terror in Ukraine. Стипендія на дослідницьку працю (Іван Качановський).

З Фонду Антона Савицького – Українська мова у XX сторіччі: історія лінгвоциду. Київ. Видавничий дім «КМ Академія». 2005, 400 с. (Ред. Л. Масенко).
З Фонду Василя і Софії Дмитренків – Збірник філологічних праць Констянтина Михальчука.
З Фонду Івана і Софії Головків – Львівський театр товариства "Українська бесіда" 1915-1924. Олена Боньковська – Львів: Літопис, 2003. 342 с.
З Фонду Петра Андрусева – на школу мистецтва ім. Андрусєва в Україні.
З Фонду Володимира і Евдокії Блавацьких –гранти для студентів театрознавчих студії Львівського Національного університету ім. Івана Франка.
З Фонду Ярослава Падоха – стипендія студентові Львівського Національного Університету ім. Івана Франка Олегові Мальському.
З Фонду Володимира і Ольги Прокопів – на лінгвістичні дослідження (Роксоляна Михайлюк).
З Фонду СУЖ –гранти студентам-журналістам.
З Фонду НТШ-А – на спорудження пам'ятника Т. Шевченкові в Севастополі; на видання театрознавчого журналу "Просценіум" Львівського Національного Університету ім. І. Франка.
З Фонду К. і О. Срібних-Рогозинських – на видання Людина й ультрафіолет. Київ. Рада. 2003. 128 с. (Михайло Курик).

Із загального Фонду НТШ-А:

1. Хроніка. Ч. 94.
2. Універсали українських гетьманів. Київ-Львів. 2002. 758 ст. (Іван Бутич).
3. Рукописи, документи і матеріяли Михайла Грушевського: каталог. Львів. НТШ, 2005. 220 с. (Оксана Мартиненко).
4. Іван Раковський. Життєво-бібліографічний збірник. Львів, 2004. 214 с. (Іван Головацький).
5. Фізичний збірник в пам'ять Остапа Стасіва (друкується).

НТШ в Америці для НТШ в Україні.

Видання НТШ в Україні, які спозоровані різними фондами НТШ в Америці.

1. Записки НТШ. Праці Історично-філософської секції. ч. 243.
2. Записки НТШ. Праці Археологічної комісії.ч. 244.
3. Записки НТШ. Праці Філологічної секції. ч. 246.
4. Син століття: Микола Колесса. Львівська Державна Музична Академія ім. М.В. Лисенка; НТШ. 294 с.
5. Церкви Холмської єпархії. Львів. НТШ, 2005. 560 с.
6. Хроніка.Ч. 94
7. Універсали українських гетьманів. Київ-Львів. 2002. 758 с.
8. Рукописи, документи і матеріяли Михайла Грушевського: каталог. Львів. НТШ, 2005. 220 с.
9. Іван Раковський. Життєво-бібліографічний збірник. Львів, 2004. 214 с.
10. Фізичний збірник в пам'ять Остапа Стасіва (друкується)
11. Литовські метрики (друкується);

Усім жертводавцям складаємо щиросердечну подяку.

У разі похибок у поданій інформації просимо ласкаво повідомити канцелярію НТШ: Shevchenko Scientific Society, 63 Fourth Ave., New York, NY 10003 • (212) 254-5130.

Яка подальша доля Віталія Кличка?

Український боксер Віталій Кличко, який 12 листопада мав провести бій за звання чемпіона світу за версією „WBC" з Гасімом Рахманом, заявив 8 листопада, що більше ніколи не вийде в ринґ як боксер (*див. „Свобода" ч. 45*). Віталій Кличко втомився від травм і відмовляється від спортивної кар'єри. Це рішення боксер прийняв після медичного обстеження та термінової хірургічної операції в Каліфорнії. „Останнім часом я більше боровся не з суперниками, а з власними травмами, – заявив Віталій Кличко. – Складне рішення про вихід із спорту я прийняв на вершині боксерської кар'єри і передаю чемпіонський пояс у руки Всесвітньої боксерської ради".

На професійному ринґу В. Кличко провів 37 боїв і у 35 з них переміг. Обидві поразки він отримав через поранення під час боїв, в яких явно вигравав. Брутальна втрата титулу „WBC" у червні 2003 року сталася у бою з Леноксом Люїсом, однак цей бій закріпив репутацію В. Кличка у Сполучених Штатах. На любительському ринґу Віталій Кличко був срібним призером першости світу. З весни нинішнього року в Києві поширилися чутки, що Віталій Кличко кандидуватиме на посадника Києва. У політичному житті України брати Клички взяли участь ще на парляментських виборах в Україні 2002 року, коли агітували голосувати за партію „Єдність". У виборах Президента України 2004 року Клички підтримали Віктора Ющенка.

Чемпіон світу за версією „WBC" збирається підтримувати свого брата Володимира. Брати просто невіддільні один від одного. Вони разом стали професіоналами у 1996 році – після того, як Віталій став воєнним чемпіоном, а Володимир – 19-літнім олімпійським золотим медалістом у суперважкій вазі. Вони отримали наукові ступені Київського університету, запустили також серію реклямних проєктів у Німеччині, які зробили їх найбільш оплачуваними в світі боксерами. Кличко-старший повідомив, що ще не прийняв остаточного рішення про подальшу кар'єру, хоч не виключає можливости зайнятися політичною діяльністю. Він не впевнений у своєму поверненні до Києва з Німеччини. „Я не хотів би обмежувати себе однією країною", – сказав він.

За матеріялами ЗМІ

До уваги громадян України

Відповідно до Конституції України і Закону України „Про вибори народних депутатів України", Центральна виборча комісія постановою від 18 листопада 2005 року оголосила з 26 листопада початок виборчого процесу чергових виборів народних депутатів України, що відбудуться 26 березня 2006 року. Для організації і проведення голосування та підрахунку голосів виборців утворюються виборчі дільниці.

Закордонні виборчі дільниці утворюються Центральною виборчою комісією, за поданням Міністерства закордонних справ України, при дипломатичних та інших офіційних представництвах і консульських установах України за кордоном. В окремих випадках закордонна виборча дільниця може бути утворена з приміщенням для голосування за межами приміщення офіційного представництва чи консульської установи України. Така закордонна виборча дільниця може бути утворена тільки на території великих міст держави, у яких проживає чи перебуває не менше однієї тисячі громадян України, які мають право голосу.

Міністерство закордонних справ України невідкладно після оголошення початку виборчого процесу звертається до органів влади чужоземних держав з проханням дати згоду на утворення виборчих дільниць з приміщенням для голосування за межами приміщень офіційних представництв, консульських установ України. Подання Міністерства закордонних справ України щодо утворення виборчих дільниць повинно надійти до Центральної виборчої комісії не пізніше, як за 55 днів до дня виборів. У поданні зазначаються: назва чужоземної держави, в якій утворюється закордонна виборча дільниця; назва та адреса дипломатичного, іншого офіційного представництва чи консульської установи України за кордоном, при якому утворюється виборча дільниця; назва та адреса приміщення для голосування; наявність письмової згоди компетентних органів влади країни перебування на утворення закордонної виборчої дільниці, у тому числі з приміщенням для голосування за межами офіційного представництва чи консульської установи України; межі кожної закордонної виборчої дільниці з урахуванням територій консульських округів або їх частин; орієнтовна кількість виборців, які будуть внесені до списків виборців на відповідній виборчій дільниці. Пропозиції щодо утворення виборчих дільниць вносяться з урахуванням того, що виборча дільниця забезпечується приміщенням згідно з вимогами статті 81 Закону України „Про вибори народних депутатів України"; дільнична виборча комісія закордонної виборчої дільниці утворюється згідно з вимогами статей 26 та 29 Закону України „Про вибори народних депутатів України"; наявна згода органів влади країни перебування на утворення виборчих дільниць поза межами дипломатичних представництв України та ґарантування безпеки та охорони відповідного приміщення в день голосування.

З інформацією про засади виборчого процесу в Україні можна ознайомитись на веб-сторінці ЦВК України: www.cvk.gov.ua, а також на веб-сторінці Посольства України в США за адресою: www.ukraineinfo.us/ukrainian/consular/election

Посольство України в США

НОВІ ВИДАННЯ

Чи впускатимуть В. Єфимова до театрів?

Це запитання постало переді мною після прочитання збірника театральних рецензій дніпропетровського автора Володимира Єфимова „Між Мельпоменою і Січеславною“ (Дніпропетровськ, „Пороги“. 2005). Муза Мельпомена ще у давній Греції була визнана, як відомо, мітичною покровителькою театральної трагедії, „Січеславна“ – театральний конкурс у Дніпропетровську, а В. Єфимов – „саморобний театрофіл“ (так він, жартуючи, себе називає).

На театр, розповідає він, не завжди є гроші, але коли проходити повз білетера на вході з вражаючою певністю, то можна створити враження, що то йде якась поважна персона, у якої незручно запитувати про квиток. Врешті, автор є членом конкурсного журі „Січеславни“.

У книжці зібрано рецензії на театральні вистави, що відбулися в міських театрах, починаючи з 1995 року. Я написав „у міських театрах“ не випадково... З книжки постає на диво багате театральне життя цього промислового міста. Театрів в ньому аж сім! Український музично-драматичний театр ім. Т. Шевченка, молодіжний театр-студія „Віримо!“, театр одного актора „Крик“, російський драматичний театр ім. М. Горького, оперний театр, численні студії –достатньо для рецензента. І В. Єфимов намагається скрізь побувати, відзначити усе нове, що з'являється на сцені. А новин багато... Місцеві театри ставлять нові п'єси і клясику, але в усі вистави намагаються впровадити модні новації. В „Лоліті“ за В. Набоковим, наприклад, хрест на підлозі стає символом розп'яття фатально закоханої душі героя.

Підемо ж слідом за рецензентом-дисидентом (це теж авторське визначення) до театрів. Перша сумна нотатка – засилля російських п'єс і російської мови. В.Єфимов бачить причину: „Російськомовний потенційний глядач, якого, як знаємо, більшість у Дніпропетровську, принципово не йде слухати в перекладі на українську російських авторів“. Якщо це так, то чому б не розширювати репертуар українських вистав, з якими можна виїздити і на заміські сцени? Але це вже – клопіт, тому режисери йдуть шляхом найменшого опору і ставлять російські п'єси. Щоправда, з ними теж не завжди добре. Поставив театр ім, Т. Шевченка п'єсу О. Галіна „Конкурс“ в перекладі українською мовою. Вистава розповідає про те, як у провінційному містечку почався конкурсний набір жінок на працю в Японії. Але п'єса, завважує рецензент, була написана для російської публіки, у якої сприйняття інше, ніж в української, – інша ментальність. Тому більшість жартів під російську балалайку виглядає примітивними. Рецензент слушно порівнює цю виставу з виступами в Росії Вірки Сердючки, яка (точніше який, бо то є актор А. Данилко) зображує перед росіянами недолугого „хохла“. А в театрі ім. Т. Шевченка подібне чинять з росіянками...

З приводу мови на театральних сценах рецензент пропонує позбавляти централізованого фінансування ті театри, у яких переважна більшість вистав йде російською мовою.

В рецензіях вражає дуже вільне ставлення театрів до духовности глядачів. Звісно, зовсім не обов'язково, щоб у залях сиділи тільки віруючі християни, але повага до Церкви є загальною ознакою культури. Тож коли біблійний сюжет Іакова, Лії і Рахілі у виставі „Овечка“ за п'єсою Н. Птушкіної трактується як сучасний „трикутник кохання“, це викликає сумнів. Не думаю, що біблійна Рахіль наважилася сказати Іакову: „Ти – той, кого покохала душа моя!“ У Біблії сліпу Лію як старшу сестру обманом видали за Якова, але він погодився відпрацювати сім років ще й за молодшу і дістав дві дружини, проте шістьох синів і дочку йому народила Лія, а з молодшою він мав тільки суперечки за її неплідність, аж вона замість себе запропонувала йому служниць Валу і Зельфу, від яких він мав чотирьох синів. Втім, і самій Рахілі вдалося народити двох синів, хоч при народженні другого – Веніяміна, вона померла. Далеко цій давній історії до романтичного трикутника.

Спектакль „Ворота до раю“ за Є. Анджеєвсь-ким, присвячений 2000-літтю християнства, перенасичений одностатевим сексом, голими ляльками Барбі, іншими символами розбещення, які рецензент слушно назвав „одою атеїзму“. В іншому виловищі режисер Г. Гельфер змусив акторів здіймати очі до неба і поминати Бога, називаючи Його Іваном Івановичем, перекручувати Біблію. аж в кінці тицяти дулі в небо. „Тяжкий гіх!“ - пише В. Єфимов. Відвертим хамством виглядає сцена з вистави „Руфін і Прісціла“ за Лесею Українкою, у якій „персонаж Круста, приставивши до паху рулон з паперу на кшталт неприродної довжини дітородного органу, носиться по сцені з тим одороблом, наче дурень з писаною торбою“. Невже так можна виставляти твір ліричної Лесі?

Окрім критичних зауважень, так би мовити, стратегічного пляну, автор постійно вдається до зазначення тактичних помилок у виставах. І в цьому, треба йому віддати належне, він виявляє дивовижну обізнаність з реаліями різних епох. Він помічає у короля Ліра спортові „кросовки“, сучасний грецький танець „сіртакі“ у виставі за Лесею Українкою „Оргія“, кучерявого Нестора Махна з шаблею при боці, гасову лямпу у давньому монастирі, горілку в пляшці зеленого, а не білого кольору, церковний свічник у приватній садибі, бюстонош поверх сукні, а не під нею, та інші недоречності від незнання та недогляду постановників. Я теж зауважив на світлині з вистави „Таємнича пригода в готелі Грінфінгерс“ стілець та стіл з абсолютно радянської дійсності.

У читача принципових, деколи занадто принципових рецензій може скластися враження, що В. Єфимов має вороже наставлення до сучасного театру. Аж ніяк ні! Він театр любить і саме тому ходить на усі вистави і пише гостро, непримиренно про те, чого в театрі не повинно бути. В одній з рецензій він із сумом констатує: „Справді, мій рідний Дніпропетровськ ще й досі залишається в СССР, хоча та держава вже давно не існує“. Чи не з радянського часу прийшло грімке радіооголошення в театральній залі: „Квіти від губернатора Миколи Швеця!“, хоча самого губернатора годі було й шукати в театрі... Чи ж не боляче усе це усвідомлювати?

Серед статтей є також ілюстрована розповідь про гостя з Америки – Заслуженого артиста України Ростислава Василенка, який відвідав місто у 2003 році. Закордонний лицедій ніби підкреслив згаданий висновок В. Єфимова: „Україна зараз не зовсім українська, на кожнім кроці чуємо російські та зарубіжні пісні“.

Варто прислухатися до гострих зауважень В. Єфимова, що стан України змінився. А поза її межами теж варто прочитати його книжку хоча б для того, щоб збагнути, яким має бути справжній театр. У цій короткій рецензії важко переказати усі мотиви збірника на 340 сторінок, тому раджу подбати про його придбання, звернувшись до автора на адресу: вул. Лабораторна, 18, Дніпропетровськ, 49010 Ukraine. Електронна пошта: jumbo@fregat.com

Приємних зустрічей з театром!

Левко Хмельковський

НА ДОЗВІЛЛІ

DVD несе старі святвечірні традиції у нові часи

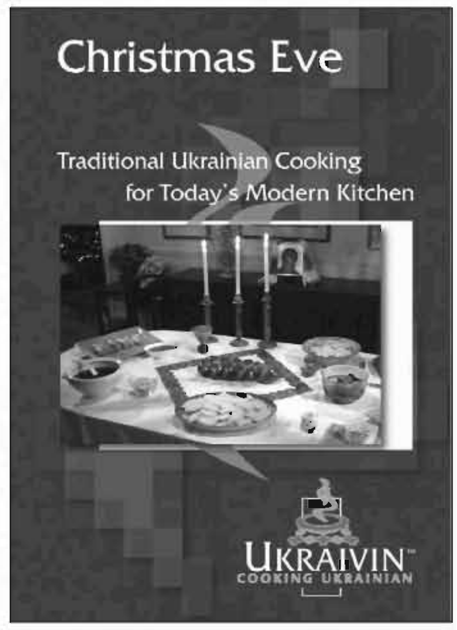
АРЛІНҐТОН, Ва. – Підприємство „Ukraivin“ випустило новий двогодинний англомовний відеодиск (DVD) „Український-Свят Вечір“, на котрому подано точні вказівки та рецепти-приписи найбільш популярних і традиційних святвечірніх страв, які модифіковані для сьогоднішніх зайнятих куховарок і розраховані на теперішнє модерне кухонне обладнання.

Кухар і ведучий Павло Червоняк проводить глядача від рецепти до рецепти-припису і це заощаджує час і працю. Разом з поданими на відео-диску рецептами-приписами, котрі можна видрукувати, глядач навчиться, як дати собі раду з підготуванням традиційного українського Свят-Вечора. Деякі страви треба приготовляти традиційним способом – це кутя та узвар, а інші способом заощадження часу – пісний борщ і тісто на вареники, вушка, студенець з риби і голубці.

„ Як і в інших культурах, велика частина української культури збережена через дотримання свят, звичаїв і страв. Тому, що варення і печення можуть бути складними, застосувати надруковану рецепту-припис не завжди є достанім – побачити і почути поради – це завжди допомагає“, – пояснює директор і заступник режисера Татяна Терлецька.

Т. Терлецька разом з співавторами Катериною Слоневською-Нтеп і Марійкою Ліщак (секретар 15-го Відділу УНС) виростали в українських домах і навчалися традиційного українського куховарства від своїх матерів і бабунь. Т. Терлецька, яка понад 20 років працює у телевізійній галузі, пояснює „рік тому Марійка, Катерина і я допомагали місцевому Відділові Союзу Українок організувати курс печення бабок і пасок. Зацікавленя тим курсом було велике, і тоді ми усвідомили, що також існує велике зацікавлення українською кухнею та втриманням живими наших традицій, і вирішили заповнити існуючу прогалину. Крім того, багато рецептів-приписів наших мам і бабунь втрачається, а їх треба зберегти та передати наступному поколінню, що ми й сподіємося, зробить цей відеодиск. Створюючи його ми намагалися подавати традиційні рецептиперениси з якнайбільшим заощадженням часу, беручи до уваги, що в сьогоднішній час у сім'ях, де обидвоє батьків працюють, важко приходиться з дня на день, не говорячи вже про підготування 12 пісних святвечірніх страв“.

На відео-диску є також інформація, котра вияснює українські святкові традиції та звичаї. Крім того, є на ньому й традиційні українські колядки, виконувані на бандурі відомою артисткою Олею Ходобою - Фриз (www.olyfryz.com), яка вже понад 20 років виступає перед публікою.

За більш докладними інформаціями чи щоб замовити цей відео-диск, зверніться за адресою www.ukraivin.com або на адресу: Ukraivin Productions, PO Box 2737, Arlington, VA 22202. Ціна – 35.95 дол., включно з пересилкою.

ФІЛАТЕЛІЯ

Листопад-грудень: нові марки України

25 листопада пошта України випустила нову художню поштову марку „Церква св. Варвари у Відні“ з купоном. На полях – текст українською та англійською мовами: „Українські храми за кордоном“ та „Ukrainian temples abroad“. Дизайн Марії Гейко, автор штемпеля у Києві – О. Сталмокас, у Відні – І. Турецький. Вводяться в обіг нові художні поштові марки серії „Скарби музеїв України“, надруковані у вигляді зчіпки з двох марок та купона: „Архангел Михаїл. І пол. XIV ст. с. Дальова“; „Теофіл Копистинський. „Далматинка“. 1872 р.“. Текст на купоні: „Науково-мистецька фундація Митрополита Андрея Шептицького – Національний музей у Львові“.

Номінал кожної марки – 70 к. Кількість зчіпок в аркуші – 4.

Дизайн марок і купона Світлани Бондар. Художник штемпеля Олександр Сталмокас. Текст на полях українською та англійською мовами: „Національний музей у Львові – визначна скарбниця духовно–мистецьких надбань нації. Присвячується 100-річчю заснування“ та „Dedicated to 100th Anniversary of Foundation“.

16 грудня вводиться в обіг поштові марки п'ятого випуску стандартних поштових марок з літерним позначенням ціни: марка „N“ – братки, а також марка „L“ – шипшина.

Художник Олександер Сталмокас.

Нові художні поштові марки серії „Український народний одяг“ вводяться в обіг 20 грудня у вигляді зчіпок з двох марок та поштовий бльок: „Житомирщина. Свято Меланки та Василя“, „Житомирщина. Свято Зосима“; „Рівненщина. Свято Юрія“, „Рівненщина. Свято Петра і Павла“; „Волинь. Свято Благовісника“, „Волинь. Свято Миколая“. Номінал кожної марки – 70 коп. Бльок „Український народний одяг“ має усі чотири марки. Художник Микола Кочубей.

11 листопада введено в обіг художні поштові марки „З Різдвом Христовим!“ і „Новорічна“. Художник Тетяна Нестерова.

Нова марка „Дмитро Яворницький (1855-1940)“ введена в обіг художня поштова марка 11 листопада. Художник – Василь Василенко. В листопаді побачили світ нові конверти з оригінальними марками

„Костянтин Данькевич (1905-1984)“, „Опанас Сластіон. 1855-1933“,„День Святого Миколая“, нова поштова картка „З Новим роком!“ з оригінальною маркою

Л. Хм.

Свідок історії

Філателістична компанія „Кенмор“ запропонувала колекціонерам придбати поштову марку 1939 року „Карпатська Україна“. Цікава історія цієї мініятюри. 2 березня 1939 року сойм в Хусті проголосив Карпатську Україну незалежною і 15 березня Чехословаччина випустила марку з українськими написами „Карпатська Україна“ і „І Сойм. 2.III.1939“ – на знак автономії нового утворення. Проте вже наступного дня Угорщина загарбала Закарпаття і марка так і не з'явилася на листах. Її можна придбати за 17.50 дол., звернувшись на адресу: Kenmore, 119 West St., Milford, NH 03055.

• ДО ВИНАЙМУ •

• ПРАЦЯ •

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ! ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

ЗМІНА АДРЕСИ

❑ **„Свобода"** ❑ **„The Ukrainian Weekly"**

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....

Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ

Залишив нам храм-перлину

Від усієї гантерської громади прощаючи св. п. Юрія Костіва, маю уповноваження ствердити, що помер великий патріот української землі. Вже малим хлопцем відчував любов і хист своїх рук до дерева, але замість різьбити коників чи пташок – він різьбив маленькі кріси, бо вже тоді знав, що буде боротися за волю України.

Тут, на еміграції, будував храми нашої духовости, й одним з тих храмів є наша Гантерська церква – перлина українського архітектірного мистецтва.

Завдяки Юрієві Костеву, про нашу церкву писав престижний американський журнал „Нешенал Джеографік". Завдяки Юрієві Костеву до нас приїжджали автобуси, повні туристів з різних стейтів Америки оглядати цей храм, побудований без цвяхів і залізних шруб. Американські інженери й архітектори мусіли бачити це, щоб повірити.

Наша церква – це „Євшан-зілля", з глибоким корінням у нашій українській землі, й там його будуть шукати наші покоління, коли побачать її.

Жителі Гантеру й околиці будуть завжди з вдячністю згадувати Юрія Костева як високоідейну людину й будівничого нашого храму, а на вічну дорогу передаємо йому символічну в'язку калини.

Ольга Кобзяр,
Гантер, Н. Й.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що дня 11 листопада, 2005 р. по довгій і тяжкій недузі, на 84 році життя, відійшов у вічність довголітній голова 163 Відділу Українського Народного Союзу у Філядельфії, Па.

бл. п.

ЯКИМ КОЗЕЛ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 16 листопада 2005 р. в Катедрі Непорочного Зачаття Пресвятої Діви Марії у Філядельфії, Па., які відслужив парох катедри о. Іван Демків, а тлінні останки поховано на вічний спочинок на цвинтарі св. Марії у Факс Чейсі, Па.

Сердечна подяка о. Іванові Демківу за поминальні Служби Божі і прощальні слова. Щира подяка похоронному заведенню Михайла Насевича за взірцеве переведення похорону, та невимовна подяка тим усім, що своєю присутністю звеличали похоронні обряди, що склали свої пожертви на Служби Божі, на квіти і за вислови співчуття.

У глибокому смутку залишені:

брат – МИХАЙЛО з родиною в Україні
племінники – ЯРЕМА з родиною в Україні
– ІВАН в Аргентині
кузини – МАРІЯ і РОЗАЛІЯ
та багато друзів і краянів в Америці

Вічна Йому пам'ять!

Нехай американська земля буде Йому легкою.

Ділимося сумною вісткою, що в п'ятницю, 25 листопада 2005 р., у Монтерей, Каліфорнія, несподівано відійшла у вічність, проживши 63 роки

бл. п.

ЯРОСЛАВА (СЛАВЦЯ) АСТРІД МИҐАСЮК

Залишила в смутку:

брата – АДРІЯНА
тету – НАТАЛКУ ПРУЦ
кузинів – ГАЛЮ, АНЮ, ПЕТРА, МЕРІ, ОЛІВЕР
та дальшу родину:
МИРОСЛАВУ ПАЛАДІЙ із сином ЮРКОМ,
АНІЗІЮ МІРЧУК із синами ЯРЕМОЮ, о. РОМАНОМ і ІГОРЕМ

Вічна Її пам'ять!

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла у вічність на 81-му році життя наша найдорожча, улюблена МАМА, СЕСТРА, ТЕТА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

сл. п.

АННА ЧОРНОБІЛЬ

Родина складає щиру подяку приятелям та знайомим, які своєю присутністю на похоронних відправах та висловами співчуття допомогли морально перенести це велике горе.

Дякуємо всім за особисті, письмові та телефонічні співчуття.

Щира подяка парохові церкви св. Йосафата у Рочестері, о. Кирилові Енджелов за уділення св. Тайн у шпиталі та похоронні відправи.

Хористам дякуємо за спів під час Панахиди, а п. Парані Сміт за музичний супровід під час св. Літургії.

Особлива подяка п. Ірині Руснак за часті відвідини Нусі в часі її хвороби, за її приязнь, та за зворушливу промову в похоронному заведенні від 47-го Відділу Союзу Українок та Гуртка Книголюбів. Щиро дякуємо паням Союзянкам за прощання з Нусею поодинокими квітами.

Дякуємо всім Приятелям зблизька і далека, які під час недуги підтримували з Нусею телефонічний контакт.

Щира подяка всім за св. Літургії, квіти та щедрі датки на добродійні цілі в Її пам'ять.

НА СВЯТІ ЛІТУРГІЇ зложили:
Союз Українок Америки, 47-ий Відділ, Лідія і Богдан Крамарчуки, Марія Лозинська, Іван і Наталія Олексини, Богданна і Роман Ковальчуки, родини Турчиняків і Сточанських, Андрій і Юрій Чорнобіль, Леся Семків, Уляна і Сергій Bourque.

НА СТИПЕНДІЙНУ АКЦІЮ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ зложили:

по	1,000 дол.	Ірена і Ґері Волфе, Андрій і Юрій Чорнобіль, Лідія і Рон Стівенс, Галя і Мирон Тицькі;
	250	Марія Крамарчук;
по	100	Лідія і Богдан Крамарчуки, Леся і Ярема Павловичі, M.J. Cummings V. Campanaro, Trident Precision Manufact. Inc.;
по	50	Ольга Бойко Зацухна, Аріядна Лапичак Бах, Анна і Микола Єйни, Богданна і Роман Ковальчуки, Ірина Михайлюк, Володимир і Ірма Пилишенки, Ірина Руснак, Таня Шутер, Connie E. Grego, John Petrillo, Rotenberg and Co. LLP, Bernadette Lefrois, Deborah A. Anthony, Cartland and Jacqueline Juopeson;
	40	Марія і Петро Лещишини;
	30	Лідія і Остап Захарківи;
по	25	Уляна і Мирон Бабюки, Джуи і Орест Бабюки, Ірина Гафткович, Адріяна Делькевич, Люба Делькевич, Люба Домбчевська, Слава і Анатолій Коба, Христина Ковч, Нона Кравс, Марія Крижанівська, Роман Куціль, Іванна Мартинець, Мирослава Приймак, Дарія Тишовницька, Lonnie and Sam Campanaro;
по	20	Стефанія і Франк Вовковичі, Рональд Вирста, Марія і Йосиф Костіви, Марія і Микола Лилаки, Катерина Лялька, Володимир Юзьків, Надія Мельницька, Анастасія Смеречинська, Стефанія Стенфілд;
по	10	Емілія Адамчук, Дарія і Михайло Лесіви, Ольга Лупиніс, Стефанія Слюзар, Анна Сохоцький, Марія Сипливий, Mardan Tool and Die Co. Inc.

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЮ-ЙОРКУ:
50 дол. Людвиг Бах.

Нехай Всевишній винагородить Вас всіх своїми безмежними ласками, а дорогій Нусі дарує вічність у Царстві Небеснім,

РОДИНА

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО
ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ НЮ-ЙОРК

Ділимося сумною вісткою з членами
і українською громадою, що 4 жовтня 2005 р.
відійшов у вічність довголітній член
Лікарського Товариства

св. п.

д-р ЮРІЙ СТЕФАНІВСЬКИЙ

Горем опечаленій родині Покійного
висловлюємо наше щире співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

УПРАВА УЛТПА

З глибоким жалем і смутком ділимося з рідними і приятелями
сумною вісткою, що 22 листопада 2005 р. відійшла
у Божу вічність наша найдорожча
МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.

АННА НАТИНА
з ЛИСЕЙКІВ

нар. 3 червня 1920 р. в Самборі.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 28 листопада в українській католицькій церкві св. Юра в Ню-Йорку, а відтак на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

У глибокому смутку залишилися:
донька – СЛАВА МУЛИК з мужем ЯРОСЛАВОМ
донька – ЛЮБА КАСІЯН з мужем ВОЛОДИМИРОМ
син – ВОЛОДИМИР
внук – ІГОР МУЛИК з дружиною ЛІСОЮ і діти
ДЖАНАТИН, АЛЕКСАНДЕР і ҐРАСІЯНА
внучка – МАРТА з мужем КРИС БАКСЕР
внучка – ОКСАНА з мужем ДЖЕЙМС ГИРЛІ
внук – СТЕФАН КАСІЯН
внучка – ЛЯРИСА КАСІЯН
внучка – АДРІЯНА з мужем МИЧЕЛ ФРІМАН і донею АЛІСОЮ
ближча та дальша родина в Канаді та Україні.

Вічна Її пам'ять!

Замість квітів просимо складати пожертви на: Будівельний Фонд
церкви св. Івана Хрестителя у Виппані, Н. Дж.,
Український Музей в Ню-Йорку.

UKRAINIAN AMERICAN SPORTS CENTER
„TRYZUB"

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ ОСЕРЕДОК
„ТРИЗУБ"

Ділимося сумною вісткою, що 17 листопада 2005 р.
відійшов у вічність член управи Українського
Спортового Осередку „Тризуб"
у Філядельфії

бл. п.

СТЕФАН РОМАНКО

Довголітній член управи, дорадник Комітету
інвестицій та видатний громадський діяч у Філядельфії.

Засмученій Родині складаємо
наші щирі співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

УПРАВА УСО „ТРИЗУБ"

Ділимося сумною вісткою, що в суботу,
19 листопада 2005 р.відійшов у вічність
на 74-му році життя наш найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.

БОРИС БІЛОКУР

У глибокому смутку залишилися:
дружина – ЛІДА з дому ШКІЛЬНА
сини – АНДРІЙ з дружиною ПАТРІЦІЄЮ та дітьми
МАКСИМОМ, ЛІДОЮ-КЛАРОЮ та
ГЕНРІЄТОЮ-РОЗОЮ
– МАРКО
брат – АНАТОЛІЙ з родиною

Вічна Йому пам'ять!

Замість квітів просимо жертвувати на
стипендійний фонд ім. Бориса і Ліди Білокур.
UCONN FOUNDATION
2390 Alumni Drive, Unit 3206, Storrs, CT 06269

Ділимося сумною вісткою з родиною, друзями і знайомими,
що 25 листопада 2005 р. упокоївся в Бозі
після короткої важкої недуги

бл. п.

АНДРІЙ СТАХІВ

нар. 17 лютого 1925 р. в Сопошині, Жовква, Україна.

ПОХОРОН відбувся 30 листопада 2005 р. з української католицької церкви св. Михаїла в Йонкерсі, Н. Й. на цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н. Й.

Залишив у глибокому смутку:
дружину – ЄФРОСИНІЮ
дітей – МИХАЙЛА, ОКСАНУ і ХРИСТИНУ з родинами
сестер – МАРІЮ і ОЛЬГУ з родинами в Україні
та дальшу родину.

Вічна Йому пам'ять!

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

ЛОНГИН СТАРУХ
Професійний продавець забезпечення УНС
LONGIN STARUCH
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
tel.: 800-673-5150 • 845-626-2058
e-mail:lvstaruch@aol.com

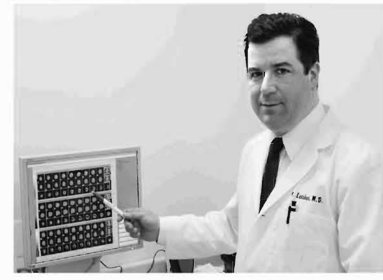
УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International
ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ
Оформлення Заяв на Лотерію Зеленої Картки
98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • (212) 228-3029

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЧНУ ПІДТРИМКУ!
Ukrainian Free University Foundation, Inc.
P.O. Box 1028, New York, NY 10276

КАРДІОЛОГ
ПЕТРО ЛЕНЧУР, MD, FACC

Board Certified: Cardiovascular Disease, Interventional, Nuclear Cardiology and Internal Medicine.
Єдиний україномовний „Interventional" кардіолог в NY і NJ.
НОВІ КАРДІОЛОГІЧНІ ЦЕНТРИ
Всі основні обстеження проводяться в двох зручно розміщених сучасних офісах

776 E. Third Ave. Roselle, NJ 07203 (908) 241-5545	1432 Hylan Blvd. Staten Island, NY10305 (718) 351-9292

ОРКЕСТРА „ЛУНА"
Музика на весілля, забави, фестивалі.
Святкування роковин.
ОЛЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail:dumamuse@aol.com

---

fregata TRAVEL SERVICE, INC.
250 West 57th St.#1211 Phone: (212) 541-5707
New York, NY 10107 Fax: (212) 262-3220
ECONOMY AIRLINE TICKETS FROM USA TO
KYIV, LVIV, ODESA and WARSAW
Restrictions Apply

FATA MORGANA
Музика для всіх: весілля, забави, концерти, фестивалі і приватні прийняття.
*Тел. до Олексія: **(609) 747-1382** або*
e-mail ok1band@yahoo.com
website:www.fata-morgana-band.com

LAW OFFICES OF
ZENON B. MASNYJ, ESQ.
Від 1983

- Серйозні персональні пошкодження
- Купно, продаж нерухомостей (Real Estate and coop-closings)
- Репрезентування комерційної діяльности
- Securities arbitration
- Розводи
- Заповіти-офіціяльні завірення

157 SECOND AVENUE
NEW YORK, NY 10003
(212) 477-3002
(Тільки за попереднім домовленням)

ARKA
Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відеокасети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярійні друки
- весільні запрошення (в укр. і анг. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 30-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

16.9¢/min
CALL УКРАЇНА
Great domestic rates.
Great rates to the rest of the world - any day, any time, direct dial.
We also offer prepaid Phone Cards: calls to Ukraine from 7.6 c/min.
1-800-449-0445
LDPOST
WWW.LDPOST.COM

Понад 30,000 читачів тижнево дивиться на реклями!
ОГОЛОШУЙТЕСЯ!
ЦЕ ПРАЦЮЄ!

KARPATY
СКОРА ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА • FAST GUARANTEED DELIVERY
Export **Import Ltd.**

KARPATY TRAVEL
121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario Canada M6S 2Y4
1-800-265-7189
в Торонто (416) 761-9105
e-mail: nsemczys@aol.com

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ
ПРОДУКТОВІ НАБОРИ
ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ

НАДІЙНО І ШВИДКО до рук адресата в Україну, Польщу та інші держави

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ
ВІЗИ • АВІАКВИТКИ
ЗАПРОШЕННЯ до Канади і США
СТРАХУВАННЯ ПОДОРОЖУЮЧИХ

НАЙДЕШЕВШІ МІЖНАРОДНІ ТЕЛЕФОННІ РОЗМОВИ

Пам'ятайте – як посилати, літати, чи телефонувати – то тільки через КАРПАТИ!